የግል ቤተ መጻሕፍት

ከሐያ አምስት ዓመታት ታላላቅ

ሥራዎች ባጭሩ

ከኢትዮጵያ መንበረ ፓትርያርክ

ስለ ፳፭ኛው የድል ኢዮቤልዩ

የተዘጋጀ ።

ሚያዝያ ፳፯ ቀን ፲፱፻፶፰ ዓ. ም.

በትንሣኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት ታተመ ።

www.ethiopianorthodox.org

ከሐያ አምስት ዓመታት ታላላቅ

ሥ ራ ዎ ች ባ ጭ ሩ

ከኢትዮጵያ መንበረ ፓትሪያርክ

ስለ ፳፭ኛው የድል ኢዮቤልዩ

የ ተ ዘ ጋ ጀ ።

ሚያዝያ ፳፯ ቀን ፲፱፻፶፫ ዓ. ም.

በትንሣኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት ታተመ ።

ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

...ጵያ

...ሲተክሉ ።

www.ethiopianorthodox.org

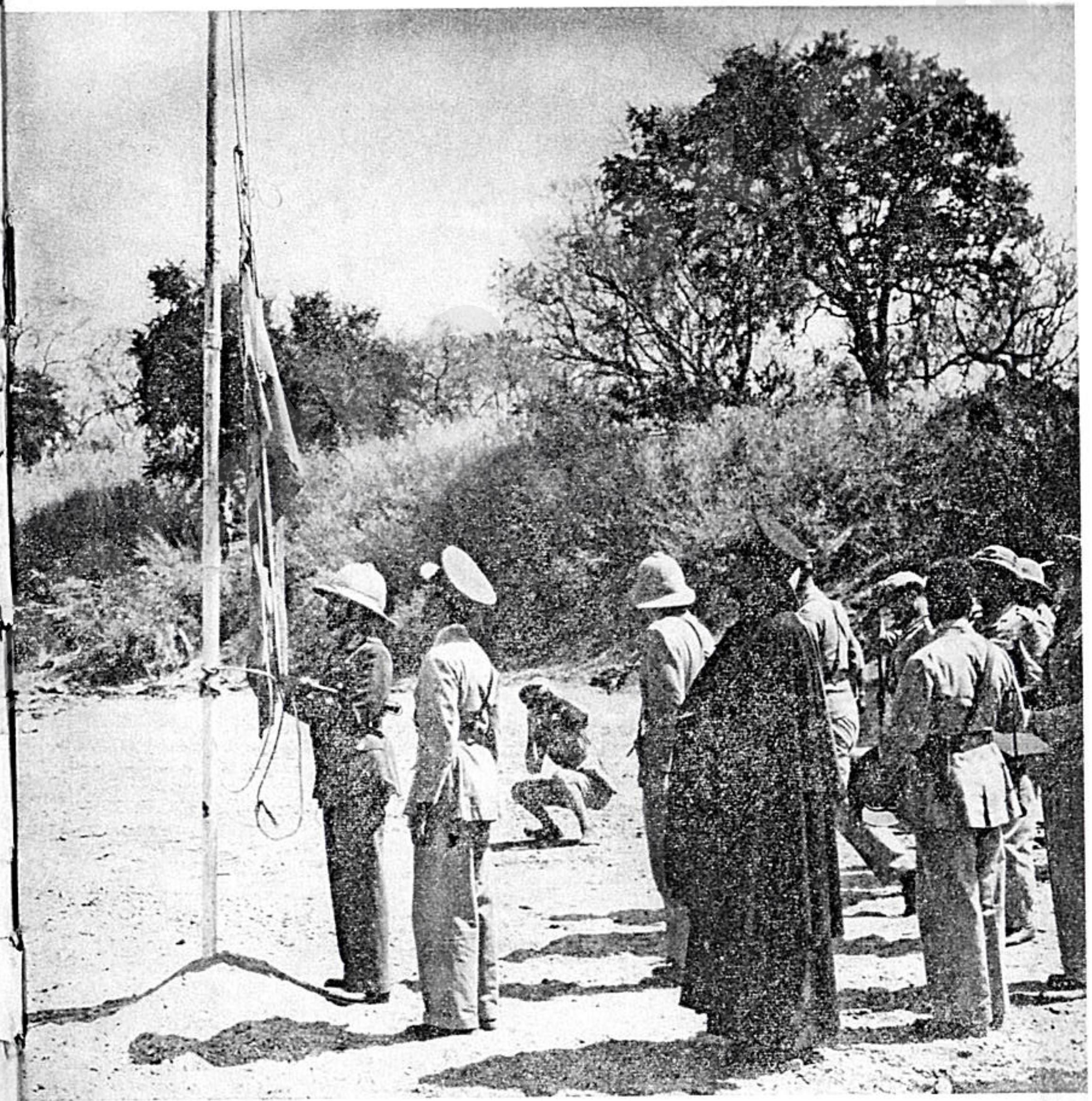

ለቸርነቱ ወሰን በሌለው አምላክ ቸርነት ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ
በድል አድራጊነት ሲመለሱ ጥር ፲፪ ቀን ፲፱፻፴፫ ዓ ም በኦሜድላ ሰንደቅ ዓላማ ሲተክሉ ።

www.ethiopianorthodox.org

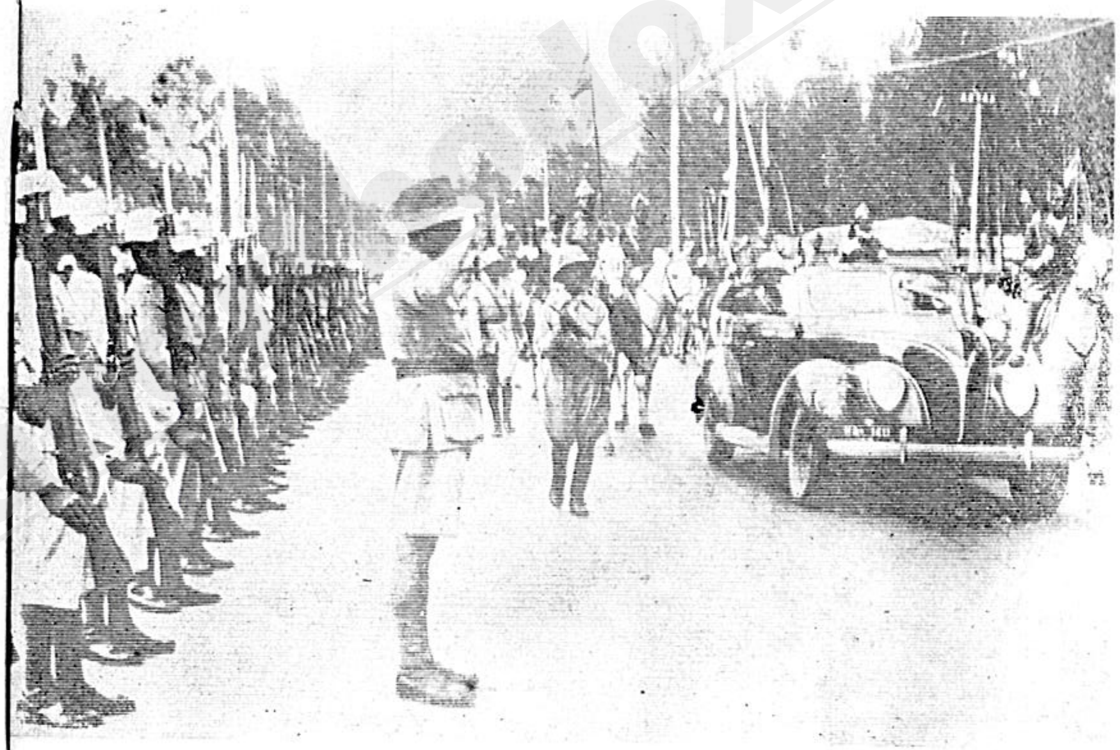

ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ን. ነ. በድል አድራጊነት በእንጦጦበር ሲገቡ ።

www.ethiopianorthodox.org

የግል ቤተ መጻሕፍት

ይህ መንፈሳዊ መግለጫ ሊዘጋጅ የቻለው ከአምስቱ ዓመታት ብርቱ ትግልና መከራ በኋላ ሚያዝያ ፳፯ ቀን ፲፱፻፴፫ ዓ፡ ም፡ በእግዚአብሔር ቸርነት በግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ድል አድራጊነት በኢትዮጵያውያን አርበኞች ብርታትና ጥረት ኢትዮጵያ የተጫናትን የፋሽስቶች ቀንበር አውልቃ የጣለችበትና ወደቀድሞው ነፃነቷ የተመለሰችበት ቀን በመሆኑ ነው ።

ከዚህም ጋር ይህ የድልና የነፃነት በዓል ኻያ አምስት ዓመት ሆኖት የኢዮቤልዩ በዓሉ የሚከበርበት ወቅት በመሆኑ ነው ፤ ኢጣሊያ ከብዙ ዘመናት ጀምራ ኢትዮጵያን በምቀኝነትና በተንኰል ትፈላለጋት እንደነበረው ሁሉ በ፲፰፻፹፰ ዓመተ ምሕረት በዐድዋ ላይ ድል ከተመታች በኋላ እንደገና በዓርባ ዘመንዋ በኢትዮጵያ ላይ የግፍ ወረራዋን ቀጠለች ፤ የኢትዮጵያ ሕዝብ በንጉሠ ነገሥቱ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መሪነት በጠሩ ግንባር ተሰልፎ የጀግንነት ተግባሩን በሚያስደንቅ አኳኋን ከፈጸመ በኋላ የፋሽስቶች ወረራ ከሕግ ውጪ በሆነ በመርዝ ጢስና በልዩ ልዩ አሰቃቂ መሣሪያ በመሆኑ የጦርነቱ ዓቅድ ተለውጦ ግርማዊነታቸው በኢትዮጵያ ላይ የደረሰውን ዕፅፍ ድርብ ግፍና ወረራ ለቀድሞው የዓለም መንግሥታት ማኅበር ለማመልከት ወደ ኤሮፕ ሄዱ ፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ይኸንኑ ጉዳይ ለመከታተል በእንግሊዝ አገር በነበሩበት ጊዜ በየጠረፉ ያሉት ኢትዮጵያውያን ከመንፈሳዊ ተግባር እንዳይርቁ በማሰብ ቅዱሳት መጻሕፍት እየታተሙ እንዲደርሷቸው አድርገዋል ።

ይልቁንም እነሆ ዛሬ በምስክየ ኅዙናን መድኃኔ ዓለም የሚገኘው የመድኃኔ ዓለም ጽላት በኢትዮጵያውያን መነኰሳት ከኢየሩሳሌም ወደ እንግሊዝ አገር እንዲዛወር ተደርጎ በእንግሊዝ አገር ግርማዊነታቸውና ቤተ ሰቦቻቸው እንዲሁም በዚያ የሚገኙት ኢትዮጵያውያን ሁሉ ሲማጸኑት ፤ ለነፃነታቸውና ለሀገራቸው ይበቁ ዘንድ መንፈሳዊ ምሕላቸውን ሲያቀርቡበት ቆይተዋል ።

የኢትዮጵያ ፓትረያርክ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ በዚያን ጊዜ ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ በነዚያ የመከራና የፈተና ዘመናት በቅድስት ሀገር በኢየሩሳሌም ሆነው ስለኢትዮጵያ ነፃነት ከሚያደርጉት ልባዊ ጸሎትና ምህላ በላይ በኢትዮጵያ የሚገኙት አርበኞች ሁሉ ስለነፃነታቸው ስለሀገራቸውና ስለንጉሠ ነገሥታቸው ትግላቸውን እንዲቀጥሉ የመንፈሳዊ አባትነታቸውን ምክር በየጊዜው አስተላልፈዋል ።

እግዚአብሔር ኢትዮጵያን በረድኤቱ የሚጐበኝበት ጊዜ ሲደርስም ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በሱዳን በረሃ በኩል አቋርጠው የዛሬ ኻያ አምስት ዓመት ከመናገሻ ከተማቸው ገብተው የኢትዮጵያን ነፃነት መሠረቱ ፤ አቋቋሙ ፤ በጠላት የተመዘበሩትንና የተቃጠሉትን አብያተ ክርስቲያናት አሠሩ ፤ (አሳነፁ) በዱር በገደል የተጣለው የአርበኞቻቸው ዓፅም ባሳነፁት በመንበረ ፀባዖት ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን እንዲሰበሰብና የክብር ቦታ እንዲያገኝ አደረጉ ። የኢትዮጵያ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በአዲስ አቋም መንፈሳዊ ሥራዋን እንድትመራ ጳጳሳት ሊቃነ ጳጳሳት ይል [illegible] ፓትርያርክ ይሾም ዘንድ ትዕግሥት የተመላ [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ረፍት ቀጥለው ቤተ ክርስቲያን ከዚህ በላይ ለተገለጹት መዓርጋት እንድትበቃ አደረጉ ። ታላላቅ የሆኑትን አብያተ ክርስቲያናት አሠሩ ። ይልቁንም እንደ ታላቁ ንጉሥ እንደቆስጠንጢኖስ ሆነው የምሥራቅ እርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች አዲስ አበባ ከተማቸው እንዲሰበሰቡ አድርገው የጉባኤው መሥራችና ከፋች ሆኑ ፤ መንፈሳውያን ት| ቤቶች እንዲቋቋሙ አብያተ ክርስቲያናት በመንፈሳዊ አገልግሎታቸው እንዲጠነክሩ አስፈላጊውን ስጦታ ሁሉ አደረጉ ።

ስለዚህ ይህ አጭር መግለጫ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ወደ ውድ አገራቸው ወደ ኢትዮጵያ በድል አድራጊነት ከገቡበት ከ፲፱፻፴፫ ዓ፡ ም፡ ጀምሮ እስከዛሬ ድረስ ማለት በኻያ አምስት ዓመታት ከፈጸሙዋቸው መንፈሳውያን ሥራዎች መካከል ዋና ዋናዎቹን በመጠኑ ለማስታወስ ያህል ተዘጋጀ ።

www.ethiopianorthodox.org

ግርማዊ ጃንሆይ ከለንደን እስከ አሜድላና አዲስ አበባ

የበጐ ነገር ሁሉ መገኛ የሆነ እግዚአብሔር በቸርነቱ ለፍጥረቱ በጐ ነገርን ለማድረግ ሲፈቅድ ለዚሁ ተግባር የሚበቃ በጐ ሰው አሥንሥቶ ለቸርነቱ መግለጫ ያደርገዋል ። ይህም አድራጐት በቅዱሳት መጻሕፍት እንደምንመለከተው በሰፊው የተገለጸ ነው ።

ለምሳሌ ያህል በአጭሩ ከአዳም ዘር መካከል ለእርሱ ማደሪያና ስሙንም ለሌሎች እንዲያስተምሩ ሕዝቡንም በሰላም እንዲመሩና እንዲያስተዳድሩ የመረጣቸው።

፩ ፡ ኖኅ
፪ ፡ አብርሃም
፫ ፡ ይስሐቅ
፬ ፡ ያዕቆብ
፭ ፡ ሙሴ
፮ ፡ ኢያሱ
፯ ፡ ሣሙኤል
፰ ፡ ዳዊት
፱ ፡ አበይትና ደቂቀ ነቢያት ነበሩ ።

እነዚህንም በየጊዜው እያስነሣ በትምህርታቸው በምክራቸው ፡ በአመራራቸውና በአስተዳደራቸው የእግዚአብሔርን ታላቅነት በሃይማኖታቸው ጽናት አሳምነዋል ፡ ስለ ዚህም ምክራቸውን የተቀበለውን ሁሉ ሕዝብ እግዚአብሔር አሰኝቷል ።

እንዲሁም በዘመነ ሥጋዌ (ሐዲስ) መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ ተገልጦ የእግዚአብሔርን መንግሥት የምሥራች ከአስተማረ በኋላ ይህንን ትምህርቱን ለዓለሙ ሁሉ የሚያደርሱ መርጦ ላከ ።

እንዲህም አላቸው መንፈስ ቅዱስ በናንተ ላይ በወረደ ጊዜ ኃይልን ትቀበላላችሁ በኢየሩሳሌምም በይሁዳም ሁሉ በሰማርያም እስከ ምድር ዳርም ድረስ ምስክሮቼ ትሆናላችሁ አለ ።

እነዚህም ፩ ፡ ሐዋርያት
፪ ፡ አርድዕት
፫ ፡ መምህራን
፬ ፡ ሊቃውንት
፭ ፡ ጠባቂዎች (ኖሎት) ይባላሉ ።

እነዚህ የመጀመሪያ የቤተ ክርስቲያን አባሎች (የክርስቶስ ቤተ ሰቦች) በአጭር ጊዜ ውስጥ ቍጥራቸው ወደ ፰ ሺህ ደርሶ እንደነበረና (በሞተ እስጢፋኖስ) በቅዱስ እስጢፋኖስ ሞት ምክንያት ወደየክፍለ ዓለሙ ተበታትነው በተሰደዱ ጊዜ የወንጌልን የምሥራች በፍጥነት ለማዳረስ ቻሉ ።

ይህ ባይሆን ኖሮ ግን እነርሱ ማን መሆናቸውና እግዚአብሔርም ለሰው ልጆች የፈጸመው ቸርነት በፍጥነት ባልታወቀም ነበር ።

ቅዱስ ጳውሎስም ለምን ወንጌልን አስተማርክ በመባል በግፍ ተከሰና ታሥሮ ከኢየሩሳሌም ወደ ሮም ባይላክ ኖሮ የሜዴትራንያን ደሴቶችና በጠቅላላውም ምድረ አሕዛብ በድንቁርና ጨለማ እንደተዋጠ የሚቆይ መሆኑ አይጠረጠርም ። በዚሁ አንፃር የግርማዊነታቸውም ለእቤቱታ ወደ ዓለም መንግሥታት ማኅበር መሔድ (ስደት) ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያናችን ታላቅ ሐዋርያዊ ዓምደ ብርሃን ሆኖላታል ።

ግርማዊ ጃንሆይ ከዙር ሲወርድ ሲዋረድ በመጣው እጅግ በጣም በጠበቀው ሃይማኖታቸው ልቡናቸው የጐለመሰ እንደመሆኑ መጠን ታላቁን የመሪነት ሥልጣን ከተረከቡበት ጀምሮ የማያወላውል ትክክለኛውን ዓላማ ልቡናቸው ስለጨበጠ፤ በኃዘናቸውም ጊዜ ሆነ በደስታቸው ስሜታቸውን የሚገልጹት በቀጥታ ለእርሱ ለባለቤቱ ብቻ በመሆኑ ይህን የተመረጠ ዕቃ ሰውነታቸውን ለታላቁ ስሙ መግለጫ አደረገው። አባታቸው ዳዊት «ወረክብክዎ ለዳዊት ገብርየ ብእሲ ምእመነ ዘከመልብየ» ተብሎ እንደተመሰከረለት ሁሉ እንደዚሁም ግርማዊነታቸው ከሃይማኖታቸው ጽናት የተነሣ ለዚህ ዕድል መብቃታቸው በዘመነ መንግሥታቸው የፈጸሙትና የሚፈጽሙት ድርጊት ምስክር ነው።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ለብዙ ጊዜ ዙሪያዋን በባዕድ ታፍና ትንፋሽ አጥታ የነበረችውን ያህል በፋሺስት ግፍ ነቅናቂነት የበኵር ልጅ ግርማዊ ጃንሆይ የኢትዮጵያን ነፃነት ተስፋ ማጣት በልቡናቸው ይዘው ወደ እንግሊዝ አገር በተሰደዱ ጊዜ ከዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጋር የመተዋወቅ ዕድልን አትርፈውላታል ።

እንደዚሁም በዚሁ በዘመነ ፂዋዌ የግርማዊነታቸውን የሃይማኖት ጽናት በቅርብ ሆኖ የተመለከተው ሁሉ የቤተ ክርስቲያናችንን ታላቅነት ለማረጋገጥ አጋጣሚ ጊዜ አግኝቷል ።

ግርማዊ ጃንሆይ ወደሰሜን ኢትዮጵያ ከፋሽሽት ጋር ለመዋጋት ሲዘምቱ የጦር ሠራዊታቸው አርማ መታወቂያ አምላክነሰ ኃይልነ ወጸወንነ የሚል ነበር። ይህም በእግዚአብሔር ላይ ያላቸውን ዕኑዕ እምነት ምን ያህል እንደነበረ በጉልህ ያስረዳል።

ግርማዊነታቸው የፋሽሽትን ግፈኛነት ለዓለም መንግሥታት ማኅበር ለማሰማት ከሀገራቸው ሲወጡ ብዙዎች የዓለም መንግሥታት መሪዎችና የፖለቲክ ሊቃውንት የግርማዊነታቸውን ጉዞ በመከታተል በመጀመሪያ ወዴት ይሔዱ ይሆን ? በዓለም ነገሥታት ሸንጐስ ቀርበው ምን ይናገሩ ይሆን ? በማለት ሲጠባበቋቸው ሳለ ግርማዊነታቸው ግን የመጀመሪያ ኃይላቸውን ያሳረፉት በሀገር ቅድስት ኢየሩሳሌም ወደ ፈጣሪያቸው በቀርጥ ሕሊና ጸሎታቸውን ማቅረብ ነበር ።

[illegible] ከላይ የተጠቀሰት የፖሊቲክ አክባቢዎች ሁሉ ተደንቀው [illegible] ግርማዊነታቸው የመጀመሪያ ተግባራቸውን በጸሎት ከመሠረቱ በኋላ ።

www.ethiopianorthodox.org

ወደ ጀኔቭ ተጉዘው ኢትዮጵያ የተቀበለችውን የግፍ ወረራና መከራ ለዓለም መንግሥታት በሰፊው በአስረዱ ጊዜ ንግግራቸውን ጐላ አድርጎ የሰሚዎቻቸውን መንፈስ ያረከው ሃይማኖታዊ ኃይለ ቃላቸው ነበር ፤ እርሱም «ከእግዚአብሔር መንግሥት በቀር የፍጡር መንግሥት ሁሉ አንዱን ከአንዱ የሚአበላልጥ ሥራ የለውም፤» የሚለውና እንደዚሁም «እግዚአብሔርና ታሪክ ለምትሰጡት ፍርድ ምስክር ሆነው ይመለከታሉ» በማለት በእግዚአብሔር ላይ ብቻ ያላቸውን ጽኑ እምነት ገለጹ። በዚያን ጊዜም ሆነ ዛሬ የዓለም ሊቃውንት የግርማዊነታቸውን ቆራጥነትና የመሪነታቸውን ችሎታ በማድነቅ ይህን ታላቅ ሰውነታቸውን በሚመረምሩበት ጊዜ በእግዚአብሔር ላይ ያላቸው ጽኑዕ እምነት በሚገባ የተመሠረተ በመሆኑ ብቻ መሆኑን ያምናሉ ። ይህም ጽኑዕ እምነት የተመሠረተው በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አማካይነት መሆኑን በድጋሚ ያገኙታል ፤ ስለዚህ ነው ግርማዊነታቸው የቤተ ክርስቲያን ዓምደ ብርሃን የተባሉት ፤ ከዚያም በቀር ግርማዊ ጃንሆይ ከእግዚአብሔር የሚቸራቸውን የኢትዮጵያን ሚጠት በጽኑዕ ሃይማኖት እየተጠባበቁ ለንደን በነበሩበት ጊዜ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ታላቅ ዕድገት አስገኝተውላታል ። ከዚህም ዋና ዋናዎቹ ።

፩ኛ በተለመደው በኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ባህልና ሥርዓት መሠረት ታቦተ መድኃኔ ዓለምን ከሙሉ ንዋየ ቅድሳትና ክህናት ጋር ከኢየሩሳሌም ወደ እንግሊዝ አገር አስወስደው በተለይ ባዝ ፌርፊይልድ በተባለው ቦታ ቤተ ክርስቲያኑን አሳንጸውና አስባርከው ከአስገቡ በኋላ የተለመደውን የዘወትር ጸሎት ሲፈጽሙበት በአካባቢው ያለው የውጭ ሀገር ሕዝብ ቤተ ክርስቲያናችንን ከነባህልዋ ለመረዳት ችለዋል ።

፪ኛ ከስደቱ በፊት ወደ አማርኛ አስተርጉመውት የነበረውን ሰማኒያ አሀዱ ቅዱሳት መጻሕፍት ከዚያው ከተሰደዱበት አገር ሆነው በፎቶ ኦፍ ሴት አሳትመው ፤ በየሰው አገርና በየጠረፉ በስደት ተበታትነው የኢትዮጵያን ነፃነት መመለስ ለሚጠባበቁ ኢትዮጵያውያን ምእመናን የተቻለ ያህል እንዲደረስ ላኩ ።

ግርማዊ ጃንሆይ የኢትዮጵያን ነፃነት አስመልሰው ወደ ዙፋናቸው ከተመለሱ በኋላ ይህንኑ ታላቁን መጽሐፍ ቅዱስ እንደገና በሊቃውንት አስመርምረው በአሳተሙ ጊዜ ያለፈውን ድርጊት የሚአወሳ በመቅድሙ ላይ እንደዚህ ብለዋል ።

በስደቱ ዘመን ለንደን ላይ ሳለን ይኸው መጽሐፍ ቅዱስ በፎቶ አፍሴት እንዲታተም ስለፈቀድንና ታትሞ ስለወጣ የኢትዮጵያን መመለስ በተስፋ እየተጠባበቁ በየሀገሩ በስደት የነበሩት ኢትዮጵያውያን ዜጎቻችን በዚህ መጽሐፍ ቅዱስ ሃይማኖታቸውን እየጠበቁ ሁሉን ወደሚችል አምላክ ጸሎት ያቀርቡበት ነበር ።

ይህም ታላቅ መንፈሳዊ ትጋት ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አባሎች ሁሉ ታላቅ የመንፈስ ኩራትና ድጋፍ ከመሆኑም በላይ የቤተ ክርስቲያናችንንም ብርታትና ታላቅነት ለዓለም አስተዋወቀ ።

፫ኛ ግርማዊ ጃንሆይ ስደተኛው ሕዝበ ክርስቲያን የጸሎት መጻሕፍት ችግር እንዳይገጥመው በተለይም ወጣቱ ትውልድ ከሃይማኖቱና [illegible]

ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን ጠብቆ ለመኖር ይችል ዘንድ የዘወትር የቤተ ክርስቲያን የጸሎት መጽሐፍ ከቅዱሳት መጻሕፍት አወጣጥተውና በግዕዝና በአማርኛ አጽፈው በፎቶ አፍሴት ታትሞ እየተበዛ ለሁሉም እንዲታደል አደረጉ ። በዚህ በዘመኑ ጊዮርጊ ይህን ያህል ታስቦበትና በብርቱ ተደክሞበት ለምእመናኑ ሲታደል ፤ ምእመናኑም በጠዋትና ማታ ጸሎት ሲጠቀሙበት ያዩ ሁሉ በእርግጥ የቤተ ክርስቲያናችንን ታላቅነትና የቤተ ሰቦቿንም የሃይማኖት ጽናት በቅርብ ሆነው በማወቃቸው ታላቅነትዋን አረጋገጡላት ።

፬ኛ እንደዚሁም ግርማዊ ጃንሆይ በእግዚአብሔር ላይ ያላቸውን ጽኑዕ እምነትና ተስፋ በመግለጽ በየጊዜው የቤተ ክርስቲያናችን አበጋዝ ከሆኑት ከብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ (አሁን ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ጋር ይለዋወጡአቸው የነበሩትን፤ የመከራው ዘመን አልፎ ዛሬ በታሪክ መልክ ተጽፈው ሲነበቡ ማየት ምንኛ ታላቅ አድናቆትን ያተርፋል ።

ከብዙዎቹም ደብዳቤዎቻቸው አንዱ ከዚህ የሚከተለው ነው ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ይድረስ ከብፁዕ አባቴ ከእጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ፤

እንደምን ሰንብተዋል ፤ እኛ እግዚአብሔር ይመስገን ደህና ነን ፤ እስከ አሁንም በአለነው አኳኋን የምናስበው ለናንተ ነው እንጂ ወደኛ ምንም የሚአሳስብ የለም ፤ ይልቁንም የኛ ከዚህ መሆን በየጊዜው ጀኔቭ በሚደረገው ስብሰባ ቢፈቀድልን የኛ መሄድ ፤ ባይፈቀድልንም መልእክተኞቻችንን መላክ ለመጣንበት ጉዳይ ዋና ረዳታችን ስለሆነ የፈጣሪያችን ፍርድ የኢትዮጵያን ጉዳይ፡ እስከአጠቃለለን ድረስ ከዚሁ ሆኖ ማደመጥ የሚአስፈልግ መሆኑን ስለተረዳነው የፈጣሪያችንን ቁርጥ ፍርድ እስክናውቅ ድረስ በዚሁ በእንግሊዝ አገር ለመቆየት ቆርጠናል ። የእግዚአብሔርም ቸርነት ፈቅዶልንና አሰናብቶን ወደ ኢየሩሳሌም እስከምንመጣበት ቀን ድረስ የሃይማኖት ችግር እንዳያገኝን የሚያድጉትም ልጆቻችን የሃይማኖታቸውን መሠረትን እንዳያጡት አስበን አንድ ጽላት አምስት መነኰሳት የሚአስፈልጉትን ንዋየ ቅድሳትና መጻሕፍት ሰጥተውት ይዞ እንዲመጣ አባ ሐናን ልኬዋለሁና ከመምህር ገሪማ ጋር ተመካክራችሁ ዓቢይ ጾም ሳይገባ እንዲደርስ አድርጋችሁ እንድትልኩልን ይሁን ። በየጠረፉችንም ተሰደው በሰው ግዛት ላሉትም ሰዎቻችን እንደዚሁ ሰው መላክ አስፈላጊ ሳይሆን አይቀርምና እየተመካከራችሁበትና ፈቃዱ የሚሆን መነኩሴ እየመረጣችሁ እስክናስታውቃችሁ ድረስ መጠባበቅ ነው ።

ጥር ፲፫ ቀን ፲፱፻፳፱ ዓ ም ለንደን

ግርማዊ ጃንሆይ የኢትዮጵያን ነፃነት ድል ተቀዳጅተው ሱዳን አገር በደረሱ ጊዜ መስከረም ፲፯ ቀን ፲፱፻፴፫ ዓ ም እንደ ኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ባህልና ሥርዓት የደመራን በዓል ታሪካዊ በሆነ ሥነ በዓል አክብረው ውለዋል ፤ በዚሁ ጊዜ ሥርዓተ ጸሎቱን ባርከው የሚመሩት ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ብፁዕ ወቅ

www.ethiopianorthodox.org

ዴስ የኢትዮጵያ ፓትርያርክ አቡነ ባስልዮስ በደመራው ፊት ለፊት ቆመው ወንጌሉን ሲያነቡ በቤተ ክርስቲያናችን የታሪክ ዓምድ ላይ ለዘለዓለም አጉልቶ ታላቅነትዋን ሲያሳይ የሚኖር አንድ ታላቅ የይቅርታ ምልክት በሕዝቡ መካከል ተገልጾ እንደነበረ በጊዜው የነበሩ መኳንንቶች የዓይን ምስክርነታቸውን በአድናቆት አረጋግጠዋል ።

ይህም በቤተ ክርስቲያናችን መሬ ላይ የተገለጸው የይቅርታ ምልክት የኢትዮጵያን ነፃነት ተስፋ ሚጠት ስለአስከተለ በእግዚአብሔር ኃይለ መዊዕ ላይ የተመሠረተው የግርማዊነታቸው ታላቅ ሰውነት በጽኑዕ ሃይማኖት ሆኖ ከእግዚአብሔር ዘንድ በተስፋ የሚጠበቀውን ነፃነት ተጐናጽፎ አሚድላ ብቅ ባለ ጊዜ የጠላት ኃይል ተሰብሮ ወደቀ ፤ በዚህ ጊዜ አባታቸው ዳዊት «እሙንቱሰ በአፍራስ ወበሰረገላት ወንሕነሰ ነዓቢ በስመ እግዚአብሔር እሙንቱሰ ተአቀጹ ወወድቁ ፤ ወንሕነሰ ተንሣእነ ወረታዕነ» ያለው ትንቢት ተፈጸመ ። የቤተ ክርስቲያናችንም ጸሎትና መሥዋዕት በፊጣሪዋ ፊት ማረጉ ተረጋገጠ ። ግርማዊነታቸው በዘመነ ስደት ሥራቸውን በኢየሩሳሌም ወደፈጣሪያቸው ጸሎት በማቅረብ እንደጀመሩ እንደዚሁ የሚጠብቃቸውንም አዲስ ሥራ አሚድላ የኢትዮጵያን ሰንደቅ ዓላማ እንደገና ሲሰቅሉ እግዚአብሔርን ማመስገን ጀመሩ ።

ግርማዊነታቸው በዚሁ ዕለት ለተወደደው ሕዝባቸው ንግግር ሲአደርጉ ለማያዳላ የኃይለኞችን ክንድ ለሚሰብር ተጠቂዎችን ለሚአድንና ለሚአጽናና አምላክ ምስጋናና ክብር ይሁን በማለት የፈጣሪአቸውን ውለታ አስቀደሙ ፤ እንደዚሁም ብፁዕ አባታችን እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ የእግዚአብሔርን ከሐሊነት የግርማዊነታቸውንም ጽኑዕ ሃይማኖት የሚገልጽ ሰፊ ንግግር አደረጉ።ከዚያም ንጉሠ ነገሥታዊ ጉዞ ወደ ማህል ኢትዮጵያ ቀጥሎ ፍቼ ከተማ በደረሱ ጊዜ ግርማዊነታቸው ወደ መናገሻ ከተማቸው ከመሄዳቸው በፊት ወደ ገዳመ ተክለ ሃይማኖት ደብረ ሊባኖስ ሄደው ከዚህ ለአደረሳቸው አምላክ የሕሊና ጸሎት አቀረቡ ።

ከጠላት ጦር የተረፉትም መነኰሳት ግርማዊነታቸውን በመዝሙርና በይባቤ ተቀበሉዋቸው ከዘመሩትም ውስጥ በመጠኑ እንደዚህ የሚል ነበር ፤ ንግሩ አድኅኖቶ ለኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ወዜናወ ሠናይቶ ለወልደ መንፈስ ቅዱስ ።
ወደቂቀ ተክለ ሃይማኖት ይትሐሠዩ በንጉሦሙ ኃይለ ሥላሴ እስመ ተሞዐ ውተሰደ ኃይለ ጽልመት በገብረ ጊዮርጊስ «

ከዚህ በኋላ ግርማዊ ጃንሆይ በግርማ መንግሥት ተጐናጽፈው ጉዞአቸውን ወደ አዲስ አበባ አመሩ፤ ጉዞውም ቀጥሎ ሚያዝያ ፳፯ ቀን ፲፱፻፴፫ ዓ ፡ ም ፡ አዲስ አበባ ገቡ ።

ግርማዊ ጃንሆይ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት በድል አድራጊነት ከመናገሻ ከተማቸው ሆነው ለተወዳጁ ሕዝባቸው የነፃነት መግለጫ የደስታ ንግግር ሲአደርጉ በጠሐቀ አንክሮ እንደዚህ ብለው ጀመሩ፤ የሰማይ...

ሊአስቡትና ሊአውቁት ይቻላቸው በልነበረ በዚህ በዛሬው ቀን ቸሩ እግዚአብሔር በመካከላችሁ ለመገኘት ስለአበቃኝ በሰው አፍ የሚነገር ምስጋና የሚበቃ አያገኝም ንግግራቸውንም በመቀጠል አሁን በመጨረሻ ለእናንተ ለሕዝቤ የማስታውቃችሁ ዛሬ የሁላችን የደስታ ቀን መሆኑን ነው፤ ዛሬ ጠላታችን ድል የተመታበት ቀን ነው፤ ስለዚህ በሙሉ ልባችን ሁላችን ደስ ይበለን ስንል ደስታችን በክርስቶስ መንፈስ እንጂ በሌላ አይሁን፤ ለክፉ ክፉ አትመልሱ በማለት ፍጹም በሆነ የክርስቲያናዊ መንፈስ ንግግራቸውን ደመደሙ ።

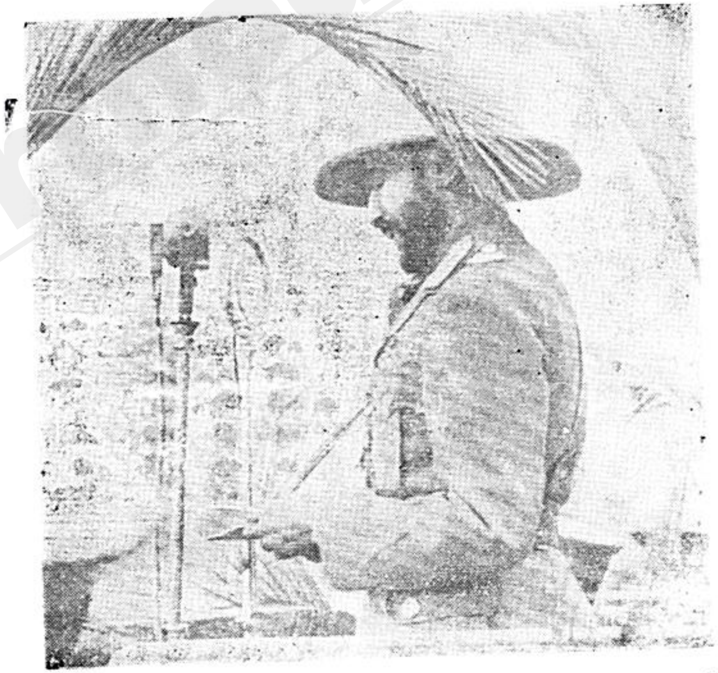

ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ በድል አድራጊነት በመናገሻ ከተማቸው እንደገቡ በታላቁ ቤተ መንግሥት ለመላ ሕዝባቸው ንግግር ሲያደርጉ ።

www.ethiopianorthodox.org

መርዕድ አዝማች አስፋ ወሰን የኢትዮጵያ መንግሥት አልጋ ወራሽ

www.ethiopianorthodox.org

ከፋሽሽቶች ወረራ በኋላ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከፈጸሙዋቸው ታላላቅ ሥራዎች በጭሩ፡

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከ፭ ዓመት የነፃነት ትግል በኋላ ሚያዝያ ፳፯ ቀን ፲፱፻፴፫ ዓ. ም. በድል አድራጊነት ተመልሰው የመንበረ ዳዊት ዙፋናቸውን በማጽናት የሀገሪቱ ነፃነት ሲረጋጋ ኢትዮጵያ ሌሎች ሀገሮች ከደረሱበት የሥልጣኔ ደረጃ የምትደርስበትን የትምህርት ቤቶችን ማስፋፋትና የልማት እቅዶችን ማፋጠን እንደተጀመረ የቤተ ክርስቲያንም አድገትና አርምጃ ከዚሁ ጋር ተመጣጣኝ እንዲሆን በማሰብ በ፲፱፻፴፬ ዓ.ም- የሚከተለውን መተዳደሪያ ደንብ ሰጥተዋል።

የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ደንብ፡

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

በሕገ መንግሥታችን በ፲፩ኛው ቁጥር የተጻፈውን ተመልክተን የመንፈሳዊ ጉባኤ ስለቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መክሮ ያቀረበውን ሐሳብ ተመልክተንና ፈቅደን ስለ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ከዚህ ጋራ የተያያዘውን ደንብ ሰጥተናል ።

መጋቢት ፬ ቀን ፲፱፻፴፬ ዓ. ም. በአዲስ አበባ ከተማችን ተሰጠ ።

ፊርማ ፡

ጸሐፌ ትእዛዝ ወልደ ጊዮርጊስ የጽሕፈት ሚኒስትር

፩ኛ አንቀጽ

ስለቤተ ክርስቲያን ርስት ዝርዝር ።

የቤተ ክርስቲያን ርስትና ጉልት ዓይነቱ ብዙ ነው ። ለቤተ ክርስቲያን ማገልገያ ለካህናት የተሰጠ ሪም ወይም ቀላድ የሚባል ርስት አለ ። ለአለቆችና ለገበዞች ጉልት የተሠጠ ገባርና መልከኞችነት ወይም ቀላድ መሬት አለ ። መኳንንትና ወይዛዝርት ሌላው ሕዝብ ሁሉ የ፣ዛ ርስቱን በመንግሥት ፈቃድ እያዛወረ ወደቤተ ክርስቲያን ያገባው ርስት አለ ። ይኸንንም የመሰለው ሁሉ በአንድነት ተጠቅሎ የቤተ ክርስቲያን ርስትና ጉልት ይባላልና በሁለተኛው አንቀጽ እንደተጻፈው ቃል ግብር ተከፍሎበት ለቤተ ክርስቲያን መተዳደሪያ ይሆናል ።

፪ኛ አንቀጽ

በቤተ ክህነት ርስት ስለሚከፈለው ግብር ።

በእልቅና በግብዝና በቅስና በዲቁና በደብተርነት ይህንንም በመሰለ ልዩ ልዩ ግብር ቤተ ክርስቲያን የምትገለገልበት ርስትና ጉልት መልከኞችነትም ሁሉ ባለርስቶቹ ምድሩና ጉልቱ በእጃቸው ሆኖ ስለግብሩ መንግሥት በሚቆርጠው ግምት ልክ ለቤተ ክርስቲያን ገንዘብ እንዲከፍሉ ይወሠናል ።

www.ethiopianorthodox.org

፫ኛ አንቀጽ

ለቤተ ክርስቲያን ከመንግሥት ስለተሰጣት ጉልት ፡፡

ለቤተ ክርስቲያን የተሰጠና ከቤተ ክህነት የገባ መሬት በማናቸውም ምክንያት ለቤተ ክርስቲያን ግምጃ ቤት ይገበርበ ሁለተኛው አንቀጽ እንደተጻፈው ግብሩ ለቤተ ክርስቲያን መስፋፋ ·ል እንጂ ከቤተ ክርስቲያን አይወጣም ፡፡ ይኸም ገንዘብ ለቤተ ክርስቲያን ·ና ለተማሪ ቤት ለበጎ ሥራ ሁሉ እንዲገባ ይደረጋል ፡፡

፬ኛ አንቀጽ

ስለገንዘቦች ጉልት ገቢ ገንዘብ

ለጉልት ገበዞች በዓመት አንድ ጊዜ ወይም ፪ ጊዜ የዋዜማውን ዝክር መዝክራቸው ·ፍ ዕጣን ለመገበሪያዎች ይህንን ለመሳሰለው የቤተ ክርስቲያን መባዕ ሁሉ ግሰባቸው ቀርቶ ጉልታቸው በእጃቸው ሆኖ መንግሥት ለባለ ጉልት በቆረጠው ግብር ልክ ለቤተ ክርስቲያን ይገብራሉ ፡፡ እንዲሁም የዝክር መዝክሪያ ጉልትና መል ከኝነት ያላቸው ሰዎች ድግስ መደገሳቸው ቀርቶ መንግሥት ለባለጉልት በቆረጠው ግብር ልክ ለቤተ ክርስቲያን ይከፍላሉ ፡፡

፭ኛ አንቀጽ

ስለ ገበዞች

ይህ ደንብ ከቆመበት ቀን ጀምሮ ወደፊት ባለጉልት ገበዞች በ፫ኛው አንቀጽ እንደተጻፈው መንግሥት ለባለ ጉልት በቆረጠው ልክ ለቤተ ክርስቲያን እየከፈሉ ጉልታቸውን ብቻ ይዘው ይቀመጣሉ እንጂ በታቦቱ የስዕለት ገንዘብና በሙታን መገበ ሪያ ማስተንተንና ማዘዝ በዕቃ ቤቱም ቁልፍ አላፊ መሆን የለባቸውም ፡፡

በሹመትም ምክንያት ቤተ ክህነትን እንዳያገዙ ይወሰናል ፡፡

ስለግብዝናውም ሹመት የደብሩ አለቃ ማኅበሩን አስመርጦ ከክህናቱ ውስጥ ሥልጣን ያለውን ክህን መርጦ ሊሾም ይፈቀድለታል ፡፡

፮ኛ አንቀጽ

ስለ ክህናት አስተዳደር ፡፡

ቤተ ክርስቲያንን የሚያገለግሉ ክህናት መልክም ጠባይና ሙያ ያላቸው ተመር ጠው ለያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን እንደሚበቃው በልክ በቍጥሩ ተወስነው በሚችሉት ሥራ ተተክለው በቀለብ ያድራሉ ፡፡ ከዚህ የሚከተለውንም ሕግ እንዲፈጽሙ ያስፈልጋል ፡፡

ሀ — ቤተ ክርስቲያንን ለማገልገል የሚተከሉ ክህናት በዚያው ባሉበት ደብር ብቻ ያገለግላሉ

ለ — ማናቸውንም ዓይነት የውጭ ሥራ ለመያዝ አይፈቀድላቸውም ፡፡

ሐ — በቤተ ክህነት ሹማምንት ፈቃድ ለሥራ በመዛወር ካልሆነ በስተቀር በ፪ና ... መተካል አይችሉም ፡፡

፯ኛ አንቀጽ ፤

ስለቀለብ ውሣኔ ፡፡

እንደ ሥራው ማዕርግ ይወሰናል ፡፡

አንደኛ ለሹማምንትና ለመምህራን ሁለተኛ ለክህናትና ለሠራተኞች እንደ ሥራው አኳኋን ይወሰናል ፡፡

ለከተማና ለበረሀ ኑሮ ለባላገርና ለነፋሻ ሥፍራ ፡፡

፰ኛ አንቀጽ ፤

ስለቤተ ክርስቲያን ርስትና ገንዘብ ጥበቃ ፡፡

ለቤተ ክርስቲያን በስዕለትና በርዳታ በሙታን መገበሪያና በማናቸውም ይህን በመሳሰለው ነገር ከታቦት ዕቃ ቤት የሚገባ ገንዘብ ሌላውም ቤተ ክርስቲያን በሕግ በምታገኘው ውርስ በስጦታ በግዢ ከሌላም ምክንያት ከገኘችው መሬትና ቦታ ከሱ ቅም ከመኖሪያ ቤትም በኪራይና በሰብል የሚገኘው ገንዘብ ሁሉ በደብሩ አለቃ አላ ፊነት እየተጠራቀመ ወደ ቤተ ክርስቲያን ግምጃ ቤት እየገባ ለቤተ ክርስቲያን ማስተዳደሪያ ይሆናል ፡፡

፱ኛ አንቀጽ ፤

ከዚህ በላይ በ፩ በ፪ በ፫ በ፬ ቍጥር የሚገኘው ገንዘብ ሁሉ በሙሉ እየተሰበ ሰበ በተለይ ለቤተ ክርስቲያን ብሎ መንግሥት በቋቋመው ግምጃ ቤት ይቀመጣል ፡፡

ሠራተኞቹም የመንፈሳዊ ጉባኤ እያቀረበ በንጉሠ ነገሥቱ ፈቃድ ይሾማሉ ፡፡

፲ኛ አንቀጽ ፤

ስለ ጳጳስነት ፡፡

ቤተ ክርስቲያን ምእመናንን በንስሐ የምትሠራበት የምትቀጣበት የግል ጳጳስነት አላት ፡፡

ጳግመኛም የውስጥ ቤተ ሰቦቿ የሆኑ ክህናትን በመንፈሳዊ ተግሣጽ እያስማማች ታስተዳድራለች ፡፡

በዓለማዊ ጳጳስነት ግን በመንግሥት የሚሾሙ ጳኞች እየጠበቁ ያስተዳድራሉ ፡፡

ለዓለማዊ ጳጳስነት የሚበቁ ሰዎች የመንፈሳዊ ጉባኤ ለማቅረብ ይችላል ፡፡ የሚ ሾሙትም በንጉሠ ነገሥቱ ነው ፡፡

፲፩ኛ አንቀጽ ፤

ስለ ሹመት ፡፡

በደብር ፤ በገዳም በገጠርም በአለቅነት በመምህርነት በመሪ ጌትነትም ቢሆን ስለ ሚሾሙት ሰዎች በመንፈሳዊ እየተመከረ በዚሁ ጉባኤ አቅራቢነት በንጉሠ ነገሥቱ ...

www.ethiopianorthodox.org

፲፪ኛ አንቀጽ ፤

ስለ አዲሱ ደንብ አቋቋም ።

ለቤተ ክርስቲያን አስተዳደር የሚሰጠው ይህ አዲሱ ደንብ በኢትዮጵያ መንግ
ሥት በመላው አብያተ ክርስቲያናት ተፈጻሚና ተከባሪ ይሆናል ።
ቤተ ክርስቲያን ሁል ጊዜ አሐቲ ቤተ ክርስቲያን ናት ።

የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የትምህርት ቤቶችን በሰፊው
አቋቁማ እያስተማረች የምእመናኖቿን ቍጥር ለማስፋፋት እንድትችል መምህራንና
ደቀ መዛሙርቱን እንድታስተዳድር በቤተ ክህነት ርስትና ጉልት ላይ የሚገኘውን
ለአዒዎች እየተሰጠ የቈየውን አሥራት ለመንፈሳዊ ትምህርት ለበጎ ሥራ ሁሉ ማስ
ፋፊያ እንዲሆን በ፲፱፻፴፯ ዓ፡ ም፡ ጥቅምት ፳፫ ቀን በዘውዳቸው በዓል ሰጡ ።
ስጦታውንም የሚያመለክተው የግርማዊነታቸው ትእዛዝ ከዚህ ቀጥሎ ይገኛል ።

ቍጥር ፪፻፲፯

ጥቅምት ፳፱ ቀን ፲፱፻፴፯ ዓ፡ ም፣

ለክቡር የገንዘብ ሚኒስቴር
አዲስ አበባ ።

ከዚህ ቀድሞ ለቤተ ክርስቲያን ርዳታ ከመንግሥት ግምጃ ቤት ሲሰጥ የነበረውን
ስላቀበበሉ ያለበትን ችግር ግርማዊነታቸው ተመልክተው ለቤተ ክርስቲያን አገልጋ
ዮች ቀለብና ደመወዝ ለቤተ ክርስቲያን ተማሪ ቤትና ሆስፒታል ለድኃ መርጃ እን
ዲሆን ለቤተ ክርስቲያን ማደሪያ የተፈቀደው መሬት ግብሩም አሥራቱም ተመርቋል ።
ከዚህ በላይ የተፈቀደው ግብሩም አሥራቱም በሙሉ እየተሰበሰበ መንፈሳዊ
ጉባኤ እያቀረበች በግርማዊነታቸው ፈቃድ በሚሾሙት በቤተ ክህነት ሹሞች እጅ
መንግሥት በተለይ በአቋቋመው ግምጃ ቤት እየተቀመጠ ይወጣል ። ይኸንኑም የተ
ፈቀደውን ለገዳማቱና ለአድባራቱ ብፁዕ እጨጌ በማኅተማቸው እንዲያስተላልፉ ተደ
ርጎ ዋናው በታላቅ መዝገብ ተጽፎ ታትሞ ተቀምጧል ። በዚሁ ትእዛዝ እንደተጻ
ፈው እንዲፈጸም በበኩልዎ የሚደገፈውን አፋጥነው እንዲያከናውኑ መታዘዝዎን በማ
ክበር አስታውቃለሁ ።

ከማክበር ሰላምታ ጋር ።

ማኅተም የጽሕፈት ሚኒስቴር

ፊርማ ፤

ጸ. ት. ወልደ ጊዮርጊስ ።

ከዚህ በላይ ከየደብሩ አሥር አሥር ክህናት ተጠርተው መጋቢት ፳፯ ቀን በቀ
ራንዮ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ይህንኑ ታላቁን የግርማዊነታቸውን ልግሥና
እንዲረዱ ተደርጓል ።

ግርማዊነታቸው በ፲፱፻፴፱ ዓ፡ ም፡ መጋቢት ፩ ቀን የፈቀደው የመሬት ግብር
ለቤተ ክርስቲያን መቋቋሚያ የማይበቃ መሆኑን ተመልክቶ ይህን ስፊ ችሮታ ማድ
ረጉ ምን ጊዜም ከቤተ ክርስቲያን መታሰቢያዎች ላይ ሳይደመሰስ የሚገኝ ነው ።

ይኸንኑ ምክንያት በማድረግ ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ (አሁን ብፁዕ ወቅ
ዱስ የኢትዮጵያ ፓትርያርክ አቡነ ባስልዮስ) የተናገሩት ቃል።

ግርማዊ ሆይ ፤

መጀመሪያ ከፀዋትወ መከራ ሁሉ በጽኑዕ ክንዱ ጠብቆ ከዚህ ያደረሰዎን እግዚ
አብሔርን አመሰግናለሁ ።

ሰው ሲሞት ሥራውና ስሙ እንዳይሞት ያውቃሉና ይህ ዛሬ ለቤተ ክርስቲያን
የሰጡት የርስቷ ሁሉ አሥራት ከጉልቷ በላይ ክለ ከመስቀሉ ጋሬ ተቀርጾ የታሪክዎ
ምልክት ሊሆን ለዘለዓለም ጸንቶ የሚኖርበት ነው ።

ይህንንም ነቀዝ የማይበላው ሌባ የማይሰርቀው በሰማይ ያደለቡትን አሥራት ተቀ
ባይ እግዚአብሔር ነውና ስምዎን በማይደመሰስ በመጽሐፈ ሕይወት ይጻፈው ።
አባትዎ ይኩኖ አምላክ ላቡቱ ለተክለ ሃይማኖት ከሰጧቸው ሲሶ መንግሥት በል
ጡና ሚዛን ሲመዘን በዝቶና ተርፎ ይታያል ።

አባታችን ተክለ ሃይማኖት የትሩፋት አበጋዝ ናቸውና በትሩፋታቸውና በጸሎታ
ቸው ይረዱኛል ብለው ነው ።

እኔ ግን ደካማ ምንም ልረዳዎ የማልችል መሆኔን ሲያውቁ የአባትዎን የተክለ
ሃይማኖትን ቃል ኪዳን ለማክበርና ለመጠበቅ ሲሉ ምንም ከልብዎ የሚገኝ አሳብዎ ቢሆን
አመልካችነቴንና አስተዋሽነቴን ቸል ሳይሉ በመፈጸምዎ እግዚአብሔር አሳብዎን ሁሉ
ይፈጽምልዎ ።

ይህ ስጦታዎ ምንም ከእግዚአብሔር ውለታ ጋር የማይነጻጸርና የማይመዛዘን ቢሆን
ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሀቡ ዘእግዚአብሔር ለእግዚአብሔር ያለውንና ቅዱስ ጳው
ሎስ ወዘሂ አሥራተ አሥሩ ያለውን ተመልክተው ያን ጊዜም አምላክን ሲለምኑ ተክለ
ሃይማኖት ያንተ ያልሆነ የለኝም ብለው የተናገሩት ቃል ከልቡናዎ ሳያጠፉ የእግዚአ
ብሔር ውለታ መላሽ በመሆንዎ አመሰግንዎታለሁ ።

ይህም ልማድ ነው ። በኦሪት የሌዊ ልጆች ልዩ የሆነች የመቅደስን ሥራ ስለሚ
ሠሩ እሥራኤል የሚያወጡትን አሥራት እነሆ ሰጠኋቸው ብሏል ። ዘኍ ፲፰ ፳፩ አባ
ትዎ አብርሃምም ለእግዚአብሔር አገልጋይ ለካህኑ ለመልከ ጼዴቅ አሥራቱን ሰጥቶ እን
ደተመረቀ ጳውሎስ ተናግሯል ። የአበቶች አለቃ አብርሃም ከሚሻል ገንዘቡ ሁሉ ከ፲
፩ የሰጠውን ክብሩን ታያላችሁን ? የሌዊ ልጆች ከ፲ ፩ ይቀበሉ ዘንድ የታዘዘ ሥርዓት
ነበራቸው ። እሱም ተስፋ የሰጠው አብርሃምን መረቀው ። በዚህ ዓለም የሚሞት
ሰው ከ፲ ፩ድ ይቀበላል ። በወዲያ ዓለም ግን ሕያው እንደሆነ መጽሐፍ የመሰከረለት
እሱ ይቀበላል ብሏል ። ዕብ ፯ ፬ – ፯ – ፰

እስመ በዛቲ ዕለት እሙነ ተፈጸመ ፍሥሓ ለቅድስት ቤተ ክርስቲያን ጉባኤ እንተ
ሐዋርያት ብሎ አርኬላዎስ የተናገረው የቤተ ክርስቲያን ተድላ ደስታዋ ዛሬ ተፈጸመ ።

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ ፓትረ
ያርክ በእጬጌነታቸው ጊዜ ።

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ
ፓትረያርክ በጵጵስናቸው ጊዜ

www.ethiopianorthodox.org

ግርማዊ ሆይ

ምድራዊ መንግሥትን እንደሰጠዎ የማያልፍ ሰማያዊ መንግሥትን ያውርስዎ።እግዚአብሔር ላባትዎ ለዳዊት ከአብራክህ የተወለደ ልጅህን በዙፋን እንዳኖርልህ ብሎ የማለውን መሐላ አስበ መንግሥትዎን ከዘርዎ አያውጣው » ልጅህን ለዘለዓለሙ ለመንግሥት አዘጋጅልሀለሁ መንበረ መንግሥትህንም ለልጅ ልጅህ ዘመን አጸናልሀለሁ በሱ የሚነሣ ጠላትም አይጠቀምም የአመጽ ልጅም ዳግመኛ መከራ አያመጣበትም ፤ ጠላቱን ከፊቱ አጠፋለሁ ጠላቶቹንም አጐሰቍላለሁ ይቅርታዬንና ቸርነቴን ለሱ አደርግለታለሁ ። ልጁን ለዘለዓለም እንዲገዛ አደርጋለሁ ። ተብሎ ለአባትዎ ለዳዊት የተነገረው እስከ ግርማዊነትዎ ድረስ ሲያያዝ እንደመጣ ይህ መንግሥት ከዘርዎ ሳይወጣ ለዘላዓለም ከልጅችዎ ጋራ በእግዚአብሔር ቃል ኪዳን ተዋሕዶ ይኑር ። እኛ የኢትዮጵያ ፤ ኢትዮጵያ የኛ ሁና ለዘለዓለም ትኑር ።

ንጉሠ ነገሥታችንን ሰላማዊ ዘመን ሰጥቶ ይጠብቅልን ።

ጥቅምት ፳፯ ቀን ፲፱፻፴፰ ዓ፡ ም፡

የቋንቋ ትምህርት ለሊቃውንት

ግርማዊ ጃንሆይ የውጭ አገር ቋንቋ በቤተ መንግሥቱ ሥራ በኩል እንደ መስፋፋቱ በቤተ ክህነቱ ሥራ በኩልም ቢስፋፋ ለኢትዮጵያ አጠቃላይ ጥቅም እንደሚያስገኝ ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ያስቡ ነበር ።

ትናንት በአሳብ ያቀዱትን ዛሬ በሥራ ማሳየት የግርማዊነታቸው ልምዳዊ ተግባር ስለሆነ በ፲፱፻፴፰ ዓ፡ም መስከረም ፯ ቀን ከቤተ ክህነት መምህራንና ደቀ መዛሙርት ኻያ ያህል ካህናት በብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ አሁን ብፁዕ ወቅዱስ የኢትዮጵያ ፓትርያርክ አቡነ ባስልዮስ መልክም አስተያየት ተመርጠው ወደ ግርማዊነታቸው ፊት እንዲቀርቡ ተደረገ ።

የተመረጡትም መምህራንና ደቀ መዛሙርት ወደ ግርማዊ ጃንሆይና ብፁዕነታቸው በቀረቡ ጊዜ ግርማዊ ጃንሆይ የእንግሊዝኛ ቋንቋ ለመማር ፈቃዳችኋል ወይ ? ብለው ጠየቋቸው ።

ከመምህራኑና ከደቀ መዛሙርቱ መካከል አንደኛው አለቃ ኃይሉ ቢወጣ ልዑል እግዚአብሔር ስንኳን ግርማዊነትዎ ጠቃሚውን ነገር እንዲያስብልን አደረገ እንጂ አዎን ሁላችንም ልንማር ፈቅደናል ብለው መለሱ ።

የግርማዊነታቸው ንግግር

በለፈው ስንፍናችሁ ልትጸጸቱበት ይገባል ። ዛሬ የምትሠሩባቸውን መጻሕፍት አባቶታችን የውጭ አገር ቋንቋ ተምረው ወደ ቋንቋችን መልሰው ባይተረጉሙልን ዛሬ አሕዛብ ተብሎ መጠራት ያገኘን ነበር ። እናንተማ በደጃችሁ እያላችሁ ሳትማሩት

www.ethiopianorthodox.org

መቆየታችሁ የሚያጸድቅ ነው። አሁንም አንዲቷን ወርቅ እንደቀበረው አገልጋይ እንዳትሆኑ ። እኛ የፈለግነው በቤተ መንግሥት ሥራ የቋንቋ ትምህርት ሲስፋፋ ቤተ ክርስቲያን በዚህ በኩል የሚደግፋት እንዳታጣ አስበን ነው ብለው ልብን የሚነካ ሕሊናን የሚያነቃቃ መሪ ቃል ሰጡ ።

መስከረም ፲ ቀንም ሰኞ ግርማዊ ጃንሆይ ከንጉሣውያን ቤተ ሰብ ጋር እንዲሁም ብፁዕ ነታቸው ከጧቱ በ፫ ሰዓት በቤተ መንግሥቱ ግቢ ለመማሪያ በተሰጠው ክፍል ተገኝተውና ሊቃውንቱን ከስተማሪዎች ጋር አስተዋውቀው የትምህርቱን መማሪያዎችና ፕሮግራሙን አስረከቡ ።

ከላይ እንደ ተመለከተው ግርማዊነታቸው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን መተዳደሪያ ። ደንብ ከሰጡ በኋላ በግብፅ ክፍት ቤተ ክርስቲያን የጵጵስና ሹመት ፲፮፻ ዘመናት ያህል ስትመራ የኖረችው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ራሷን ችላ በራስዋ ተወላጆች ጳጳሳት መተዳደር የምትችልበት ትግል ቀጠለ ።

ግርማዊነታቸው ለሁለተኛ ጊዜ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን በተወላጆቿ ጳጳሳት እንድትመራ ስለ ማድረጋቸው ።

ስለ መንፈሳዊ ጉዳይ ለሕሊናቸው ዕረፍትን የማይሹለት ግርማዊ ጃንሆይ የኢትዮጵያን በትረ መንግሥት ጨብጠው በድል አድራጊነት ከተመለሱ በኋላ ፲፩ ወር ያህል የመንግሥቱን አቋም በመመሥረትና የሕዝቡን ንብረት በማደስ ቆይተው በ፲፱፻፴፱ ዓ፡ ም በመጋቢት መጨረሻ የኢትዮጵያና የእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ሰላማዊ ንግግር እንዲጀመር አድርገዋል ። የሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት ንግግር ጥንታዊ ግንኙነታቸውን እንዲያድስ ታስቦ ከመጋቢት ፳ እስከ ጥቅምት ፯ ወር ያህል ከቆየ በኋላ በኅዳር ፲ ቀን ፲፱፻፴፰ ዓ፡ ም፡ ብፁዕ እጨጌ (አሁን ብፁዕ ወቅዱስ የኢትዮጵያ ፓትርያርክ አቡነ ባስልዮስ) ለጉባዔው ሥራ መክፈቻ የተናገሩት ቃል ።

የአብያተ ክርስቲያናት መልእክተኞች ሊቃውንትና መምህራን ሆይ

ዛሬ የተሰበሰብንበት ጉዳይ የአገራችን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ማዕረግ በዓለም እንዳሉት እንደ ክርስቲያን አገሮች የሚገባትን ክብር አግኝታ የምትኖርበትን ቁርጠኛ ሀሣብ ለመወሰንና ለመመሥረት ነው፤ ከቀዳማዊ ምኒልክ ጀምሮ እስከ አብርሐ ወአጽብሐ ዘመን ድረስ በሥርዓተ ኦሪት ስትኖር የነበረችው የኛ ቤተ ክርስቲያን የክርስትናን ሥርዓት ለመቀበል የበቃችው ነገሥታቷ ፈቅደው በላኩት በፍሬምናጦስ መልእክተኛነት ነው እንጂ ከዚያ በፊት ከግብፅ ወይም ከሌላ ሥፍራ ወደ አክሱም መጥቶ የሰበከ እንዳልነበረ ታሪክ በሁሉ ዘንድ የታወቀ ነውና ዝርዝር ሐተታ የሚያስፈልገው አይደለም ፤ ስለዚህ ኢትዮጵያ ክርስቲያንነትን በፈቃዷና በትጋቷ ብቻ ከማግኘቷ በቀር እኔ መሥራች ነኝ ብሎ የሚመካበት የለም ፤ ፍሬምናጦስ በአገራችን የመጀመሪያ ጳጳስ ተብሎ በነገሥታቱ ጥያቄ ተሾሞ ከመጣ ወዲህ ጳጳስ ሲሞት ከእስክንድርያ ሊቀ ጳጳሳት አሹሞ ማስመጣት ልማድ ሆነ ፤ ይህ አኳኋን አዲስ ተክል በሚያስኘበት በመጀመሪያ ሰዓት ምናልባት አስፈላጊ ሆኖ ኖሮ ይሆናል ፤ ቤተ ክርስቲያን በትምህርትም በስ

ብከትም ራሷን ከቻለች በኋላ ግን አስተዳዳሪዋን ከራሷ ለማግኘት ፈላጊ ሆነች ፤ በታ
ሪክ እንደምናውቀው የመጀመሪያው ክርክር በ፲፩ኛው መቶ ክፍለ ዘመን በነገሠው በ
ዓፄ ይምርሐ ዘመን ተደረገ ፤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ራሷን ለመቻል መንቃቷ ከታ
ወቀ በኋላ የኢትዮጵያ ሰዎች ከአዋቂዎቻቸው ውስጥ አለቃ የሚሆናቸውን አበት አይ
ሹሙ የሚል ቃል በቅዱሳን አበው በሠለስቱ ምዕት ስም አመከኝተውና በሊቀ ጉባዔ
የተደረገ አስመስለው የተገኘነት ሥርዓት በኢትዮጵያ ብቻ ጻፉበት ፤ ባለፈው ዘመን
የግብፅ መልእክተኞች እንዳስታወቁን በዐረብኛ የተጻፈውማ አዋቆቻቸውን አይሹሙ ራሳ
ቸውም አይሾሙ የሚል ስለ ሆነ በግዕዙ መጽሐፉችን የተጻፈውን እንኳ አሁን አፍ
ልሰውታል ፤ በኢትዮጵያውያን ላይ የተጻፈብን ይህ ቃል ከአባቶቻችን ከሠለስቱ ምዕት
ሳይሆን ከባለ ጥቅሞች በኋላ ዘመን የተፈጠረና የተጨመረ መሆኑ የታወቀው በኒቅያ
ጉባዔ የነበሩትና መጽሐፉን የያዙት ሌሎቹ አብያተ ክርስቲያናት ለምሳሌ ቁስጥንጥንያ
አንጾኪያ ሮምያ ይህን ነገር በጭራሽ እንደማያውቁትና በመጽሐፋቸው አለመኖሩ ስለ
ታወቀ ነው ፤ እንዲያውም ቢሆን ነገሩ ቢመረመር ከዚህ ቀጥሎ የተጻፈው ቃል
የሚያስረዳ ነው ፤ የኒቅያ ጉባዔ የተደረገው በ፫፻፳፭ ዓ፡ ም፡ ነው ፤ ኢትዮጵያ ሥርዓተ
ክርስትናን የተቀበለችው ግን ከኒቅያ ጉባኤ በኋላ ፳ ዓመት ቆይታ (ሌሎች ባለታሪኮች
እንደሚሉትም ቢሆን ፲፰ ዓመት ቆይታ) ስለሆነ ከማመኗና ሥርዓተ ክርስትናን ከመቀ
በሏ በፊት ይህ ትእዛዝ ታወጀባት ሊባል የማይቻል ነው ፤ የሆነ ሆኖ ይህ የጵጵስና ሹ
መት በየጊዜው ክርክር ሲደረግበትና አንድ ጊዜ ፍጻሜ ሲያገኝ አንዳንድ ጊዜም ሲሰና
ከል የኖረ ነገር ነው ።

በ፲፫ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የኢትዮጵያ ዋና ሐዋርያ የነበሩት አቡነ ተክለ
ሃይማኖት በኢትዮጵያውያን የሊቃውንት ጉባኤ (ሲኖዶስ) ተመርጠው ጳጳስ ሆነዋል ፤
ከሳቸው በኋላም በመንበራቸው የተተኩት ፃስተኛው እጨጌ አቡነ ፊልጶስ ጳጳስ
ሆነው ነበር ፤ በአፄ እስክንድርም ዘመን የኢትዮጵያ ሊቃውንት ሊቀ ጵጵስና የሚ
ከለክሉት በምን መርገም ነው ? የሚል ታላቅ ክርክር ተነሥቶ ነበር ፤ ከዚያም በኋላ
በየጊዜው በየዘመኑ የተደረገውን ማሰብ የተገባ ነው ፤ በልማድ ከአንድ አገር ጳጳስ
ማስመጣት በኛ ብቻ ሳይሆን በሌሎችም አገሮች ላይ ነበረ ፤ ነገር ግን ልማዱ በልማድ
ተሽሮ እነሆ ሁሉም ነፃነቱን አግኝቷል ፤ ለምሳሌ የአንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን የቆጵ
ሮስንና የጆርዳንን ቤተ ክርስቲያን ታገዝ ነበር ፤ አሁን ግን ሁለቱም ራሳቸውን
ችለዋል ፤ እንዲሁ ደግሞ የቍስጥንጥንያ ቤተ ክርስቲያን የአቴናንና የመስኮብን የሴ
ርብያንንና የሩማንያን ቤተ ክርስቲያኖች ታገዝ ነበር ፤ አሁን ግን ራሳቸውን ችለው
በክርስቶስ እምነት ጉልምሰዋል ፤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንም የጠየቀችው ተወላ
ጅዋ ማዕረገ ሢመት እንዲያገኝ ነው እንጂ ከአንድነት ለመለየት ስላልሆነ የነገሩ አኳ
ኋን በሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ከተደረገው ጋር ሲነፃጸር በጣም የለሰለሰ ነው
የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የዛሬ ፲፯ ዓመት ስለመብቷ የጠነከረ ጥያቄ አቅርባ ነበር፤
ከብዙ ንግግር በኋላም በንጉሠ ነገሥታችን ትጋት አምስት ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት
እንዲሾሙ ሆኖ ተቈረጠ ፤ እነሱም በፓትርያርኩ በአቡነ ዮሐንስ ተባርከው በግን

ቦት ፲፰ ቀን ፲፱፻፳፩ ዓ. ም. ካይሮ ላይ የተሾሙት አራቱ ጳጳሳትና በጥር ፩
፲፱፻፳፪ ዓ. ም. አዲስ አበባ የተሾሙት ፭ኛው ጳጳስ ናቸው እነዚህንም አምስቱን
ጳጳሳት መርጦ ያቀረባቸው በ፲፱፻፲፱ ዓ. ም. በመስከረም ፬ ቀን የተመሠረተውና
አሁንም ያለው የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ነው ፤ በጠላት ወረራ ዘመን በኢትዮ
ጵያ ቤተ ክርስቲያን አስቸጋሪ የሆኑ ነገሮች ደረሱባት ፤ ፩ኛ ጳጳሳቱ አቡነ ጴጥሮስና
አቡነ ሚካኤል ተገደሉ ፤ አብያተ ክርስቲያናት ተቃጠሉ ፤ መምህራኑ ተደበደቡ
እንደነደብረ ሊባኖስ ያሉት ታላላቅ ገዳማት ተበዘበዙ ፤ መነኰሳትም ተገደሉ ፤ ሁለ
ተኛ ጳጳሱ አቡነ ቄርሎስ ስለጉዳያቸው ባደረጉት ጥያቄ መሠረት ወደሮማ ሄደው
ነበርና ከዚያ ሲመለሱ አገራቸው ቀሩ ፤ ፫ኛ ለምክሩም ሆነ ለመረዳዳቱ ወደአባቶ
ቻችን ወደግብፃውያን የሚደርሰው መገናኛ ሁሉ በጠላት የጦር ኃይል እጅ የተጠ
በቀ ነበር ፤ ከዚህ በኋላ የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ሊቃውንቱንና መምህራኑን
ምእመናኑን ጭምር ሰብስቦ ጉባኤ (ሲኖዶስ) አቁሞ የጐንደርና የጐጃም ጳጳስ የነ
በሩትን አቡነ አብርሃምን በሊቀ ጵጵስና መረጣቸውና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን
በዚህ መሠረት የምትተዳደር ሆነች ፤ ይኸውም ነገር ግብፃውያን ደስ ያልተሰኙበት
ነው ፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገ
ሥት የኢትዮጵያን ነፃነት ይዘው ከተመለሱ በኋላ የመጀመሪያዎቹ አሥር ወሮች ፈርሶ
ችግራችንንም ሳይመለከቱ ግዝት እስከማድረግ የደረሱበት
የነበረውን መንግሥት እንደገና በማቋቋም ያለፉ ናቸው ፤ በ፲፱፻፴፬ ዓ. ም. በመጋቢት
ወር መጨረሻ ስለቤተ ክርስቲያናችን ጉዳይ በግብፅና በኢትዮጵያ መካከል ንግግር
ተጀመረ ፤ ወዲያው የግብፅ ፓትርያርክ መልእክተኞች ከጳጳሱ ከአቡነ ቄርሎስና
ከቤተ መንግሥቱ ሹማምንት ጋር ወደ አዲስ አበባ መጥተው በሰኔ ወር ንግግር ተደ
ረገ ፤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያቀረበችው አሳብ በግብፅ መልእክተኞች በሰኔ
፲፬ ተሰጥቷቸው ሲሄዱ ገና ከመድረሳቸው በፊት ፓትርያርኩ አቡነ ዮሐንስ በድን
ገት ማረፋቸው በሰኔ ፲፰ ተሰማ ፤ በመንበራቸውም የሚተኩት አዲሱ ፓትርያርክ
እስኪመረጡና እስኪሾሙ ድረስ ፲፱ ወሮች ያህል ስለፈጀ ነገሩ ፍጻሜ ሳያገኝ ዘገየ፤
አቡነ መቃርዮስ በ፲፱፻፴፯ ዓ፡ ም፡ በየካቲት ወር መጀመሪያ ከተሾሙ በኋላ ንግግሩን ለመ
ቀጠል የግብፅ መልእክተኞች በግንቦት ወር ወደ አዲስ አበባ መጡ እነዚህ መልእ
ክተኞች ስለፊተኛው ጥያቄ መልሱን ይዘው ይሆናል ተብለው ሲጠበቁ አንዳች መልስ
ያለመያዛቸውንና ለንግግር የመጡ መሆናቸውን አስረዱ ፤ ከብዙ ንግግር በኋላ የኢት
ዮጵያ ሊቃውንት መክረው ያቀረቡት አሳብ በሰኔ ፳፩ ቀን ተሰጥቷቸው ተመለሱ ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያቀረበችው ጥያቄ ፍሬ ነገሩ ከዚህ በታች በተ
መለከቱት በስድስት ክፍሎች የተገለጸ ነው ።

፩ኛ ከኢትዮጵያ ተወላጆች ውስጥ በቤተ ክህነት ክፍል አድገው በሃይማኖት ጸን
ተው ከሚኖሩት ከመንፈሳውያን አባቶች ለሊቀ ጳጳስነት የሚገባው ሰው ተመርጦ
በእስክንድርያው አባታችን ተባርኮና ተቀብቶ እንዲሾምላት ፤ ፪ኛ የእስክንድርያው
ሲኖዶስ በሚመርጠበት መሠረት የኢትዮጵያም ሲኖዶስ ለጵጵስናና ለኤጲስ ቆጶስነት
የሚገቡትን መንፈሳውያን አባቶች እንዲመርጥና ከእስክንድርያ አባታችን ተቀብቶ

www.ethiopianorthodox.org

የመጣው ሊቀ ጳጳስ ባርከ እንዲሾማቸው፤ ፫ኛ፡ በማርቆስ ወምበር ላይ የሚቀመጠው አባታችን በሚመረጥበት ጊዜ የቅዱስ ሲኖዶስ በር ለኢትዮጵያም ቤተ ክርስቲያን ክፍት እንዲሆንና መልእክተኞቿ በምርጫው ውስጥ እንዲገኙ፤ ፬ኛ፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዘወትር በእስክንድርያው ቅዱስ ሲኖዶስ ውስጥ መንበር እንዲኖራትና ሲኖዶሱ በተሰበሰበ ቍጥር መልእክተኞቿ በሚገባቸው ደረጃ ተቀምጠው እንዲገኙ ፤

፭ኛ፡ ኢትዮጵያ በውድ ሳይሆን በግድ በጦር ኃይል ከእስክንድርያ ጋር እንዳትገናኝ ተከልክላ በተቋረጠችበት ጊዜ በሃይማኖቷ ጸንታ ወደ ሰላም ዘመን እስክትደርስ መርጣ የሾመቻቸው ጳጳሳት ከግዝቱ እንዲፈቱላት ፤ ፮ኛ፡ በኢትዮጵያና በእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን መከከል ያለው የመንፈሳዊ ግንኙነት አሁን ከአለው የበለጠ እንዲሆን የናትነትና የልጅነት መሠረት የጠነከረ ሆኖ እንዲኖር የገዳም ት| ቤት በአዲስ አበባ እንዲከፈት ስለዚሁም ተማሪ ቤት አቋቋምና አካሄድ ቅዱስ አባታችን አቡነ መቃርዮስ ቅዱስ ቡራኬያቸውን እንዲሰጡን በዚህ ተማሪ ቤት ተመርቀው ለጵጵስና ወይም ለቁምስና የታጩት መምህሮች በምሥር ገዳማት ውስጥ እየሄዱ ከወንድሞቻቸው ጋር በመንፈስ ተባብረው እንዲመለሱ ፤ እንደዚሁም ከምስር የሚመጡት ወንድሞቻችን በኢትዮጵያ ገዳም ውስጥ ሲመጡ በመንፈሳዊው ሁሉ የተባበሩ ወንድሞች አግኝተው እንዲመለሱ የሚል ነው ፤ የጥያቄውም መልስ ፤ ከአምስት ወር የሚበልጥ ስለዘገየ የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ በኅዳር ፲፰ ቀ ፲፱፻፴፯ዓ፡ ም በደብዳቤው ያስታውስ ዘንድ ግድ ሆነበት ፡ ከብዙ ጉትጎታም በኋላ ስለመልሱ በየካቲት ፳፱ ቀን ፲፱፻፴፯ ዓ፡ ም፡ የጻፉልን ደብዳቤ ለጊዜ ማርዘሚያ ያህል እንጂ ለሌላ የማይጠቅም መሆኑ ስለታወቀ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ጥያቄ ቀጥተኛው መልሱ በቶሎ እንዲሰጣት እንደገና ሌላ የልመና ደብዳቤ በመጋቢት ፲፰ ቀን ፲፱፻፴፯ ዓ፡ ም፡ ተጻፈላቸው ፤ ከዚህ በኋላ ከግብፃውያን ጉባኤ በሰኔ ፱ ቀን ፲፱፻፴፯ ዓ፡ ም፡ ተጽፎ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በተላከላት መልስ ከማግሰኑ በቀር የስምምነቱን መንፈስ ለማጽናት የማይደግፍ ሆነ ፤ የኢትዮጵያ ተወላጅ በአገሩ ላይ የሊቀ ጳጳስነት ማዕረግ እንዲያገኝ ተብሎ በ፩ኛውና በ፪ኛ ቍጥር የተጻፈውና የተጠየቀውን ዋናውን ጉዳይ በፍጹም እንደማይቀበሉት እያረጋገጡ ፤ በኢትዮጵያ ሊሾም የሚገባው ሊቀ ጳጳስ ግብፃዊ ነው አሉ ፤ በሌላው በታናናሹ ክፍል ግን በጉባኤ እንዲገኝ ከተባለውና ስለተማሪ ቤቱ አቋቋም ለተመለከተው ፈቃድ እንዳላቸው አስታወቁ ፡ ከግብፅ የመጣው ይህ መልስ በሐምሌ ፯ ቀን በኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ላይ ቀርቦ ከተነበበ በኋላ ግብፃውያን በኢትዮጵያ ግብፃዊ ሊቀ ጳጳስ እንጂ ኢትዮጵያዊ ሊሾም እንደማይችል ከወሰኑ ፤ ይህ አስተያየት ዘራችንን የሚያሳንስ የነፃነት ክብራችንንም የሚቀንስ ነውና ኢትዮጵያ ራሷን ችላ መኖር ይገባታል ሲል የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ለንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት አስታወቀ ።

የንጉሠ ነገሥቱም መንግሥት የነገሩን አኳኋን ከተመለከተ በኋላ ከጥንት ጀምሮ እንደቆየው ሥርዓታችን ቤተ ክህነትና ቤተ መንግሥት የተባበሩ ስለሆኑ ይልቁንም የቤተ ክህነታችን ጠባቂዋና ደጋፊዋ ቤተ መንግሥት ስለሆነ መልእክተኞቹን ወደግብፅ

ለመላክና የመጨረሻ ቃላቸውን ለመቀበል አስቦበታል፤በመልእክተኞቹም እጅ የሚሄደው ቁርጠኛው ቃል በኢትዮጵያ የመላው አብያተ ክርስቲያናት መልእክተኞች የሆናችሁት እናንተ ሊቃውንቱና መምህራኑ ከቤተ መንግሥት ጋር ተባብራችሁ በምትወስኑት መሠረት እንዲሆን ስላስፈለገ እነሆ ለዚህ ጉዳይ ተጠርታችኋል ፡ ከየአውራጃው በሕዝበ ክርስቲያን ድምፅ በሚገባ ተመርጣችሁ የመጣችሁ ሊቃውንትና በተለይም ለጉባኤው ተከፋይነት የተጠራችሁ ክቡራን የገዳማት መምህራን ሆይ ። ሁሉን መርምር የሚያውቅ ፈጣሪያችን እግዚአብሔር በእውነተኛው መንገድ እንዲመራን እውነተኛውንም ምክር እንዲገልጽልን እየለመንን ሥራችንን እንጀምር ፡ የአብ በረከት የወልድ ቸርነት የመንፈስ ቅዱስ አንድነት በሁላችን አድሮ ይኑር ።

ብፁዕነታቸው ከዚህ በላይ ያለውን ንግግር ባደረጉ ጊዜ ከየጠቅላይ ግዛቱና ከየአውራጃው እንዲሁም ከአዲስ አበባ አድባራት በዚሁ ጉዳይ ተመርጠው የተሰበሰቡት ሊቃውንትና መምህራን ቍጥር ከ፫ት መቶ የማያንስ ነበር ። የጵጵስናው ሹመት ጉዳይ ግን በግብፅ ሲኖዶስ በኩል ልዩ ልዩ ክርክር እየገጠመው እስከ ሁለት ዓመት የሚቆይ ሆነ ፡ የኢትዮጵያ ሊቃውንትና መምህራንም በ፭ቱ የመከራ ዘመናት የኢትዮጵያ ተወላጅ ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ ስለ ኢትዮጵያ ተጋድለው በጠላት እጅ ሲሞቱ ከግብፅ የመጡት ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ኢትዮጵያን በመከራዋ ሰዓት ተለይተዋት ወደ አገራቸው ወደ ግብፅ መሔዳቸውን እያሰቡ ከዚያ ወዲህም ክርክሩ በስምምነት እንዲወሰን ቢታሰብ የግብፅ ሲኖዶስ አሳብ የስምምነቱን መንገድ እየዘጋ ስለአስቸገረ ዳግመኛ ግብፃውያንን አንፈልጋቸውም በማለት አሳባቸውን ቆርጠው ነበር ። ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ግን የኢትዮጵያን ጉዳይ ሁሉ በትእግሥት መሣሪያነት ማከናወን የተለመደ ተግባራቸው በመሆኑ በኀዘንና በብስጭት የተሰበረውን የሊቃውንቱንና የመምህራኑን መንፈስ በትዕግሥታዊ ቃላቸው አጽናንተው ጉዳዩን የእግዚአብሔር ፈቃድ የግብፅን ሲኖዶስ በጎበኘበት ጊዜ በ፲፱፻፵ ዓ፡ ም፡ እንዲፈጸም በታላቅ ትዕግሥት ጠበቁት ፡

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በሉበት የተደረገ ዓቢይ ጉባኤ ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ሐምሌ ፲፫ ቀን ፲፱፻፵ ዓ፡ ም፡ መልክም ፈቃዳቸው ሆኖ በተገኙበት ታላቅ ጉባኤ ተደርጎ ነበር ። በጉባኤውም ስማቸው ከዚህ ቀጥሎ የሚገኘው ልዑላን መሳፍንትና ክቡራን ሚኒስትሮች ሊቃውንትና ታላላቅ መኳንንት ነበሩ ። የነበሩትም ልዑል መርዕድ አዝማች አስፋ ወሰን የኢትዮጵያ መንግሥት አልጋ ወራሽ ፤ ልዑል መኰንን መስፍነ ሐረር ፡ ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ አሁን ብፁዕ ወቅዱስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ አቡነ ባስልዮስ ፤ ብፁዕ አቡነ ይስሐቅ፤ ልዑል ራስ ካሣ የዘውድ አማካሪ ፡ ክቡር ራስ አበበ አረጋይ የዘውድ አማካሪና የጦር ሚኒስትር ፤ ቢትወደድ መኰንን የዘውድ አማካሪና ጠቅላይ ሚኒስትር፤ ራስ ኃይሉ በለው የዘውድ አማካሪ ፤ ደጃዝማች ታዬ ጉልላቴ ፤ ብሪጋዲየር ጀኔራል ዓቢይ አበበ የጦር ም/ ሚኒስትር ፤ ጸሐፌ ትእዛዝ ወልደ ጊዮርጊስ የጽሕፈትና የአገር ግዛት ሚኒስትር፤

www.ethiopianorthodox.org

አቶ መኰንን ሀብተ ወልድ የንግድና የኢንዱስትሪ ሚኒስትር ፤ ጸሐፊ ትእዛዝ ኃይሌ ወልደ ሩፌ የዘውድ አማካሪ ፤ ቢትወደድ ነጋሽ በዛብህ በጠቅላይ ሚኒስቴር የአማካሪ ሚኒስትር ፤ አፈ ንጉሥ ዘውዴ አየለ አፈ ንጉሥ ፡ ደጃዝማች መንገሻ ውቤ የሕግ መወሰኛ ምክር ቤት ፕሬዚዳንት ፡ አቶ መኰንን ደስታ የሕግ መምሪያ ምክር ቤት ፕሬዝዳንት አቶ አክሊሉ ሀብተ ወልድ የውጭ ጉዳይ ም ሚኒስትር ፡ ዛሬ ጠቅላይ ሚኒስትር አቶ ይልማ ደሬሣ የገንዘብ ም ሚኒስትር ፡ ብላታ ዘውዴ በላይነህ የሥራና የመገናኛ ም ሚኒስትር ደጃዝማች በዛብህ ስለሺ በአገር ግዛት ም ሚኒስትር አቶ አበበ ረታ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ም ሚኒስትር አቶ አርአያ አበበ በጠቅላይ ሚኒስቴር የሕግ አፈጻጸም ም ሚኒስትር ብላታ ዱሬሣ አመንቴ በጠቅላይ ሚኒስቴር የአድሚኒስትራሲዮን ፍርድ ቤት ም ሚኒስትር ፤ ሊቀ ሥልጣናት መልእክቱ አሁን ብፁዕ አቡነ ቴዎፍሎስ ብላታ መርስዔ ኅዘን ወልደ ቂርቆስ ዐባቱ ጥዑመ ልሳን መምህር ሐረገ ወይን መምህር ወልደ ሥላሴ መልአከ ፀሐይ ዘለቀ መልአከ ገነት ሀብተ ወልድ መምህር ወልደ ጊዮርጊስ መልአከ ኃይል ኃይለ ሥላሴ መልአከ ኃይል ተድላ መምህር ራስ ወርቅ አለቃ መኰንን አለቃ ማርቆስ ፤ ሊቀ ጠበብት ውቤ ፤ መምህር ተክለ ጊዮርጊስ ነበሩ ። ልዑላን መሳፍንትና ክቡራን መኳንንት የየማዕርግ ሥፍራቸውን ከያዙ በኋላ የጽሕፈትና የአገር ግዛት ሚኒስትር ክቡር ጸሐፊ ትእዛዝ ወልደ ጊዮርጊስ ጉባኤው የተሰበሰበትን ምክንያት የሚገልጸውን የግርማዊ ንጉሠ ነገሥትን ቃል አነበቡ ። የተነበበውም ቃል ከዚህ ቀጥሎ ያለው ነው ።

በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና በግብፅ ኮፕት ቤተ ክርስቲያን መካከል ስለ ኢትዮጵያ ጳጳሳት መቀባት ተነሥቶ የነበረውን የአሳብ ልዩነት ሁላችሁም የምታውቁት ነው ። እኛም መልእክተኞች ልከን ፓትሪያርካውም በመጨረሻው መልእክተኞቹን አዲስ አበባ ድረስ እንዲልክ ተደርጐ እየተደጋገመ ብዙ ንግግር ከተደረገበት በኋላ ለመስማማት ሳይቻል ስለቀረ ነገሩ ሳይጨረስ በቆየበት ጊዜ ሁሉ ከፓትሪያርካው ጋር በመልእክትም በደብዳቤም ነገሩ ወደ መልካም ፍጻሜ እንዲደርስ መድከማችን አልቀረም ነበር ። አሁንም በመጨረሻው በግብፅ የሾምነው ሚኒስትራችን ፊታውራሪ ታፈስ ወደሥራው ሲሔድ እንደገና ነገሩ ሊጨረስ የሚገባበትን መንገድ አስጠንተን ትእዛዛችንን በጽሕፈት ይዞ ሔዶ ነበርና ከርሱም ከፓትሪያርካውም እንደመጣልን መጨረሻ ማስታወቂያ ነገሩ ወደ ስምምነት ስለደረሰ የሚቀቡት የኢትዮጵያ ጳጳሳት በሐምሌ ፲፮ ቀን ዐርብ ከአዲስ አበባ እንዲነሱና የመቀባታቸውንም ሥርዓት በሐምሌ ፲፯ ቀን እሑድ በእስክንድርያው ፓትሪያርክ እንዲፈጸም ተወስኗል ።

ዛሬ እንድትሰበሰቡ ያደረግነው ይህንኑ እንድትሰሙት ነው የሚል ነበር ፤ ክቡር ጸሐፊ ትእዛዝ ወልደ ጊዮርጊስ የግርማዊነታቸውን ቃል አንብበው ሲጨርሱ ስብሰባው ተነሣ ። ከዚህም በኋላ የጵጵስና ማዕርግ ለመቀበል ካሁን በፊት የተመረጡት ብፁዓን አበው ሐምሌ ፲፫ ቀን በ፲፩ ሰዓት ተኩል ከግርማዊ ጃንሆይ ተሰናብተው ሐምሌ ፲፬ ቀን በ፩ ሰዓት በአየር ተጉዘው ወደ እስክንድርያ ሲሔዱ ክቡራን መኳ

በ፲፱፻፵፩ ዓ፡ ም፡ የተሾሙት ብፁዓን የኢትዮጵያ ጳጳሳት (አሁን ብፁዕ ወቅዱስ ፓትሪያርኩና ሊቃነ ጳጳሳቱ) ።

www.ethiopianorthodox.org

ንንትና ሚኒስትሮች ሊቃውንትና መምህራን እስከ አውሮፕላን ማረፊያ ድረስ ሔደው ሸኝተዋቸዋል ።

የሔዱትም ብፁዓን አበው ስማቸው ፩ኛ ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ፤ ፪ኛ መምህር ገሪማ ፤ ፫ኛ ሊቀ ሥልጣናት መልአክቱ ፤ ፬ኛ መምህር ዘፈረ ፤ ፭ኛ መምህር ጌታሁን ናቸው ።

በዚሁ የመንፈስ እንቅስቃሴ ከብዙ ትግል በኋላ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በራስዋ ተወላጆች ጳጳሳት ለመመራት የምትችልበት መብት ስለተገኘ ጳጳሳቱ ተሾመው እንደተመለሱ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥትና ብፁዕ ወቅዱስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትርያርክ በዚያን ጊዜ ጳጳስ አቡነ ባስልዮስ ከዚህ የሚከተለውን ንግግር አድርገዋል።

የግርማዊነታቸው ንግግር ።

ከቅዱስ ማርቆስ ወምበር ጋር ያላትን መንፈሳዊ ግንኙነት በታላቅ ቁም ነገር ጠብቃ በአፍሪካ መካከል የክርስቲያን ደሴት እየተባለች የኖረችው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የተገባትን ታላቅነትና ክብር እንድታገኝ ስንደክምበት የቆየነው ተፈጽሞ ሁላችንም በማየታችን ዛሬ የመላ ኢትዮጵያ ደስታ ነው ። በቅዱስ ማርቆስ ወምበር ና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መካከል የተገኘው መግባባት ሁለቱ ቤተ ክርስቲያ ኖችን ጐን ለጐን ሆነው የሚፈጽሙት መንፈሳዊ አገልግሎት ከፍ ያለ ፍሬ የሚሰጥ መሆኑን የሚያስተማምን ነው ።

ይህም ለግብፅና ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊ ቤተ ክርስተያኖች ከፍ ያለ ክብር የሚሰጥ ሥራ በዘመናችን ተጀምሮ ስለተፈጸመና ዕድሉም የኛና በቅዱስ ማርቆስ ወምበር ለተቀመጡት ለብፁዕ ዮሳብ ሁለተኛ ስለደረሰ ይህን ምክንያት አድርገን የታላቅ አክብሮት አሳባችንን ለብፁዕ ዮሳብ ሁለተኛ ስንገልጽ ደስ ይለናል ። የኢት ዮጵያ ታላቅነትና የሥልጣኔ እድገት ከሃይማኖት ትልቅነቷ ጋር የተባበረ እንዲሆን ያስፈልጋል ። ሃይማኖት ከሌለበት ሥፍራ ምንም ዓይነት ሥልጣኔ ቢኖር ምንም ዓይ ነት ኃይል ቢገኝ ሥልጣኔውም በግፍ የተሸፈነ ኃይሉም በግፍ የታወረ ይሆናል ።

የሃይማኖትና የበጎ ምግባርን ትምህርት ለማስፋፋት ከባድ አደራ ያለበትን ኃላ ፊነት ተቀብላችሁ የሐዋርያነት ሥራችሁን ስትጀምሩ በእግዚአብሔር ስም የምትፈ ጽሙትና ሰማያዊ ክብር የምታስገኝላችሁ ሥራችሁ በመልካም እንዲከናወንላችሁ እን መኝላችኋለን ።

የብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ንግግር ።

ግርማዊ ሆይ ግርማዊነትዎ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዕድገትና ልዕልና በታ ላቅ ትጋትና ድካም ያዘጋጀው ታሪክና መታሰቢያ በተመሠረተበት በዛሬዪቱ ቀን በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና አብረውኝ ባሉት አበው ጳጳሳት በእኔም በራሴ ስም ለዚህ ከፍተኛ ለሆነው መልካም ሥራዎ በጎ አድራጎትዎ አፍቀርከ ጽድቀ ወዓመፃ ጸላዕከ፤ በእንተዝ ቀብዓከ እግዚአብሔር አምላክከ፤ ቅብዓ ትፍሥሕት እምእለ ከማከ

www.ethiopianorthodox.org

ነፉ ንግግሬን እጀምራለሁ ፤ ጃንሆይ ፡ ያለፉትን አባቶችዎን ነገሥታት ታሪክ ስንመ
ከት ሀብተ ሥጋና ሀብተ ነፍስን ሁለቱን አንድነት አዋሕዶና አጣምሮ ሕዝቡን
ደ ቀናው ጐዳና ለመምራት ዕድልና ችሎታ የተሰጠው ለግርማዊነትዎ ሆኖ እናገኘ
ለን ።

ስለዚህም ሕዝብዎ በሥጋው የሚበለጽግበትን በነፍሱ የሚጠቀምበትን ሁለቱን
ለማት ለመውረስ በመሪነትዎ ጐዳና ሲጓዝ ይታያል ይልቁንም በትዕግሥትክሙ
ጠርይዋ ለነፍስክሙ እንደተባለው እምነትና ትዕግሥትን መሣሪያ አድርገው የኢ
ዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከቅዱስ ማርቆስ ጋር ያላት ጥንታዊ ፍቅርና ወዳጅነት መን
ሳዊ ግንኙነትም ሳይቃወስና ሳይቋረጥ የሚገባትን ነፃ መብት እንድታገኝ የነበረው
ረትዎና ድካምዎ ሁሉ ይኸው ፍሬው ደርሶ ለሕዝብዎ በመሰጠቱ በሃይማኖት የጸ
ች ተስፋ የተፈተነች ድል አድራጊ መሣሪያ ናት ያሉትን ንጉሠ ነገሥታዊ ንግግ
ዎን የሚያረጋግጥ ሆንዋል፤ ጃንሆይ ዛሬ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ለራስዋ የም
ከበርበትንና ልጆቿን ምእመናንን የምትመራበት ታላቅ የብርሃንን ፋና አስጨብጠዋ
ል ፤ እንግዲህ ይህ በእጅዋ የያዘችው የብርሃን ፋና በጥንቃቄ እንዲጠበቅና በምእመ
ን ልጆቿ በትክክል እንዲያበራ የማድረጉ ሥራ የእኛ የካህናቱ የሕዝብዋም አደ
ና ኃላፊነት ነው ፤ ግርማዊ ጃንሆይ የተቀብዖውን ሥርዓት ለመፈጸም ካይሮ በነ
ረበት ጊዜ ሁሉ በዚያ የሚገኙት የሃይማኖት ወንድሞቻችን ያደረጉልንን መል
ም አቀባበል በተለይም ፓትሪያርኩ ብፁዕ አቡነ ዮሳብ ያደረጉልንን ያባትነ
ና የፍቀር አስተያየት ለግርማዊነትዎ ስገልጽ ከፍ ያለ ደስታ ይሰማኛል ፤ አምላከ
ርቆስ ጸጋውንና በረከቱን በግርማዊነትዎና በግርማዊት እቴጌ መነን በተወደዱ ልዑ
ት ልጆችዎ በሕዝብዎም ሁሉ አሳድሮ ለኢትዮጵያ ልማትና በሕዝብዋ ደኅንነት ለመ
ገሥቷም ጽናትን እንዲሰጥልን እኛም በእግዚአብሔር ቸርነት በግርማዊነትዎ ትጋት
ቃነው መንፈሳዊ ማዕረግ የተገባን እንድንሆን ደግሞም ለቤተ ክህነት ለቤተ መን
ሥት ሕብረታዊ ምልክት እንዲሆነን ከግርማዊነትዎ የተቀበልነው በትረ ክብር ለም
ርገው መንፈሳዊ ተጋድሎ በትረ መዊዕ ሆኖልን ርእይኬ አባግዕየ የተባለውን
መላካዊ ትእዛዝ ፈጻሚዎች በመሆን ሕዝብዎን በጸሎት ለመርዳት አሐቲ ቤተ ክር
ያንን ለማገልገል እንድንበቃ ሁሉን የሚችለውን እግዚአብሔርን እንለምናለን ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ከኢትዮጵያውያን ጳጳሳት ሊቀ ጳጳስ እንዲሾም ስለማድረጋቸው

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በ፲፱፻፳፩ እና በ፲፱፻፵ ዓ ም የኢትዮጵያን አበው ወደ
ጵስና ደረጃ ለማድረስ መድከማቸውን ከዚህ ቀደም ብለን ገልጸናል ፤ ይሁን እንጂ
ሠረት የሌለው ሕንፃ በትንሽ ምክንያት ሊፈርስ እንደሚችል ግርማዊነታቸው የደ
ሙበት ጵጵስና በሊቀ ጳጳስነት ማዕርግ ካልተመሠረተ በጥቂት ነገር ፈራሽ መሆኑን
ተረዱት ስለዚህ ጻድቅ ሰው የጀመረውን በጐ ተግባር ማስፈጸም ልማዱ የሆነ ቸሩ
ዚአብሔር ግርማዊ ንጉሠ ነገሥትን ለወጠኑት ለጵጵስና መብት መደምደሚያው
ትዮጵያ ተወላጅ የሆነው የሊቀ ጳጳሳት ሹመት እንዲሆን ፈቀዱ የጉዳዩንም ጅምር
፲፱፻፵፩ ዓ ም ጥር ፯ ቀን እንዲያልቅ አድርገው ፤ የአጀማመሩም ሁኔታ በሚከተ
መሥመሮች ተገልጿል ።

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ
ፓትሪያርክ በሊቀጵጵስናቸው ጊዜ ።

www.ethiopianorthodox.org

የኢትዮጵያ ተወላጅ ሊቀ ጳጳስ በሚሆንበት ጊዜ ።

በእስክንድርያ ፓትሪያርክ ቅብዓ ጵጵስና ይቀባል ፤ እንዲሁም ደግሞ በበታች ጳጳሳትና ኤጲስ ቆጶሳት በመሾም መብት ይኖረዋል ተብሎ ከእስክንድርያው ሲኖዶስ ጋር ያሳብ መለዋወጥ ሲደረግ ቆይቶ ነበር ፡ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ሆኖ መሾም ግን ጊዜውን ሲጠብቅ ከግብፅ የተሰጠውን የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ጥቅምት ፲፩ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም በረፋ ጊዜ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ስለብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ዕረፍት በኀዘን ሦስት ወር ያህል ካሳለፈች በኋላ በቀድሞው ስምምነት መሠረት ከኢትዮጵያውያን ጳጳሳት ውስጥ ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳት በመተካት ከስድስቱ ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት መከከል አንዱን ለሊቀ ጳጳስነት ማዕረግ በምርጫ ለማላቅ ተወሰነ ፡ የምርጫውም ሥርዓት ታኅሣሥ ፴ ቀን በ፬ ሰዓት የዘውድ አማካሪዎች ሚኒስትሮችና ም| ሚኒስትሮች የሕግ መምሪያና መወሰኛ ም| ቤት ፕሬዚዳንቶችና አማካሪዎች በኢትዮጵያ ጠ| ግዛት ያሉት የየአድባራት የየገዳማት መምህራንና ሊቃውንት ባሉበት በሊቀ ጳጳሳቱ አዳራሽ ተፈጸመ ።

ይህም ከፍተኛ ጉዳይ በእግዚአብሔር ፈቃድ ከተከናወነ በኋላ ሊቀ ጳጳስ ሆነው የተመረጡትና በእስክንድርያ ፓትሪያርክ የተቀቡት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ከዚህ የሚከተለውን ንግግር አደረጉ ።

የብፁዕነታቸው ንግግር ፤ ጃንሆይ ፤

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዕድል በሊቀ ጵጵስና ማዕርግ እድገት አግኝታ ለዚሁም ዕድል ቀዳሚ ሆኜ በመገኘቴ ከሁሉ አስቀድሞ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ ግርማዊ ሆይ ፤ በክርስቶስ ክርስቲያን የመባልን ዕድል ቀደም ብላ የወሰደችው ኢትዮጵያ የሃይማኖትና የምግባር ባለቤት በመሆንዋ ሥጋዊ ሀብትን አጣምራ ይዛ ስትሠራበት እስከዚህ ዘመን ደርሳለች የመንፈስ ብርታት ለሥጋ ደከማነት ኃይልን ስለሚሰጠው መንፈሳዊ ሀብትና ሥጋዊ ሀብት ተደጋጋፊዎች ሆነው ይኖራሉ ፤ ኢትዮጵያ በፊት በኦሪት በኋላም በወንጌል የእግዚአብሔርን አምልኮት ተቀብላ ስታምን ቤተ መንግሥቱና ቤተ ክህነቱ በአንድ ልቡና በአንድ ፈቃድ ተቀብለውታል ፤ ኢትዮጵያ በደጋጎቹ በአብርሐና በአጽብሐ ዘመን የክርስቶስ ብርሃን ስለበራላት የመጀመሪያውን መሪዋን ሰላማን ከሣቴ ብርሃን አሰኝታዋለች ፤ እስዋ በክርስቶስ ልብሰ ብርሃን የተጐናፀፈች ክርስቲያናዊት ሆና በርስዋ ዳግም ሐዋርያ ከሣቴ ብርሃን በመባሉ ማኅቶተ ብርሃን ተቀባይ የሆነው የኢትዮጵያ ሕዝብ በወንጌል ስብከት ዘይትና ፈትል ሆኖ ቢገኝ ለት ነው ።

እንዲሁምአብርሐና አጽብሐ የወንጌል ብርሃን መጀመሪያ ተቀባይ በመሆናቸው ይህን ከብርሃን የተሞገሰ ስም አትርፈዋል ፡ ከዚህ አስቀድሞ ሕፅዋ ለሕንደኬ የተባለው የኢየሩሳሌም መንገደኛ ስለኢየሱስ ክርስቶስ የተነገረውን የኢሳይያስን ተፈጻሚ

www.ethiopianorthodox.org
ቃል ሰምቶ ሳይጠራጠር ማመኑ ኢትዮጵያ ሳያዩኝ

ያመኑብኝ ብፁዓን ናቸው ፣ የተባለውን ብፅዕና ተቀባይ መሆኗን ያስረዳል ፤ ወንጌል በአሪት ተተክቶ በኢትዮጵያ ውስጥ ከተስፋፋችበት ጊዜ ጀምሮ የኢትዮጵያ ቤተ መንግሥት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በሊቀ ጳጳስና በጳጳስ በኩል መብት እን ዲኖራት ብዙ ጥያቄዎችን ሳያደርግ አልቀረም ፤ ነገር ግን ጊዜው ሳይደርስ በመቅረቱ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ብዙውን ዘመን በዚያው በቆየው ልማድ አስተዳደር ኖረች አንዳንድ ጊዜም በልዩ ልዩ ችግር ምክንያት በፈቃደ እግዚአብሔር ፤ በተሾ መዓት በኢትዮጵያዊ ጳጳስ ሥራዋን መቀጠሏ አልቀረም በማለት የአቡነ ተክለ ሃይ ማኖትን ታሪክ በዝርዝር ከገለጹ በኋላ በንግግራቸው መደምደሚያ ላይ ግርማዊነ ትዎ የሚገባውን ሁሉ ፈጽመው የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ጉዳይ ከመጨረሻው አድርሰዋል፤ይህም ሲሆን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ማዕርግዋ በማደጉ መጠን ኃላ ፊነቷም እንዲሁ እያደገ መሄዱን ተረድተነዋል ፤ የተደቀነበትን ሥራ ሁሉ እግ ዚአብሔር ፍሬ እንዲሰጥ ያድርግ ፤ የግርማዊነትዎን ዘር ይባርክ፤ ዘሩንም ለልጅ ልጅ ሲተላለፍ ለዘለዓለም ይኑር ፤ ከኢትዮጵያ ሀገራችን የእግዚአብሔር በረከትና ረድኤት አይ ለይ ከሉ በኋላ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት የሚከተለውን መልስ ሰጡ ።

የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መልስ ፡

በዘመናችን ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እንዲፈጸሙ ከሰብናቸው ና ከሠራናቸው ነገሮች ከሁሉ የበለጠ አድርገን የምንቆጥረው ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳስ ለኢትዮጵያ የመሾሙ ጉዳይ ስለተፈጸመ ከሚገኙን ሰባረከ እግዚአብሔር ምስጋና እናቀርባለን። ይህም ዛሬ ተፈጽሞ የምናየውን የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ራስዋን የማስቻል ሥራ ከተጀመረበት ከብዙ ዓመታት በፊት እንሥቶ ጉዳዩ እያደገ እንዲሄድና ለዚህ እንዲደ ርስ ለማድረግ የነበረውን ድካም ያለንበትን መንገድ ስናስብ የከባድነቱ ታላቅነት የሚ ዘነጋ አይደለም ።

አሁን ግን እግዚአብሔር የሚሠራውን ሥራ በፈቀደ ጊዜ ስለሚፈጽም ኢትዮ ጵያ ሀገራችን ነፃ ሕዝባችንና መንግሥታችን ራሷን የቻለች ቤተ ክርስቲያን እንድት ኖራቸውና በዓለም እንድትታወቅ ሆነ ። ይህም በዘመናችን ስለተፈጸመልን እኛም ሕዝባ ችንም እኩል የምንኰራበት ነው ፤ ያለፉት አባቶቻችን ነገሥታቶች ይህን ተመኙ ፤ በተ ነፉም ተመለከቱት ፤ በሃይማኖትም የጸናች ተስፋ በዘመናችን ስትፈጸም ለማየት አበቃን።

ብፁዕ አባታችንም ለዚህ ከፍ ላለና ለተቀደሰ ሥራ በዘመናችን ጀማሪ ለመሆን ዎልከም ዕድል ስለደረሰዎ ደስታችንን እንገልጽልዎታለን፤ በዚህም በዛሬው ቀን የግ ዐና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያኖች በበለጠ የሚከባበሩበትና የሚተማመ በት አዲስ ዘመን ተከፈተ፡ ይህም ይፈጸም ዘንድ ከእግዚአብሔር በተገለጸላቸው ሩህ በሆነ የመግባባት መንፈስ በበኩላቸው ለረዱ በቅዱስ ማርቆስ መንበር ለተ መጡ ለብፁዕ ዳግማዊ ዮሳብ ከፍ ያለ ምስጋናችንን እንገልጻለን።

በዘመናችንና በዘመናቸውም ለተፈጸመው የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መሻሻል ዕድላቸው ከዕድላችን ጋር መግጠሙን ስናስብም ደስ ይለናል፤ መንፈሳዊ ኃይል ከፍ ጥረት ሁሉ በላይ ለሆነው ለሰው ለዓለማዊና ለሰማያዊ ሕይወቱ ለሁለቱም ዓለም ጐዳና መሪው ነው፤ በመንፈሳዊ ኃይልም መሪነት ሰው የተቀደሰ ፍጥረቱ ሊደርስበት ከሚገ ባው ለመድረስ ይችላል፤ ብፁዕ አባታችንም ለዓለም ቁስል የመንፈሳዊ ኃይል መጽና ኛና መዳኛ እንዲሆነው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ተካፋይ መሆን ባለባት መጠን ከሚደርስዎ ታላቅ ሸክም በቀር በተለየ የኢትዮጵያ ሕዝብ በመንፈሳዊ ኃይል የዚህ ዓለም ተግባሩን ለማደርጀት ሰማያዊ መንገዱን ለማቅናት ከባድ የሆነው ኃላፊነት በብፁዕ ነትዎ ላይ ስለወደቀ የእግዚአብሔር ፀጋና ኃይል እንዲረዳዎ ከልባችን እንመኝልዎታ ለን፡ ጥር ፲፩ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ. ም.

ከሊቀ ጵጵስና እስከ ፓትሪያርክነት ማዕ[illegible]ግ

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሊቀ ጳጳስነትን ማዕርግ ከብዙ ትግል በኋላ ብታ ገኘውም ነጥቡ የመጨረሻ አልነበረም ፣ ዋናውና የመጨረሻውን ነጥብ ይዞ የሚገ ኘው የፓትሪያርክነት ማዕርግ ስለነበር አሁንም የተጀመረው መንፈሳዊ ትግል በበለጠ እጓጓን እንዲቀጥል አስፈላጊ ሆኖ የፓትሪያርክነትን ማዓርግ ለማስገኘት በመጻጻፍና መልእክተኞችን ወደ እስክንድርያ ፓትሪያርክ በመላክ በቀላሉ ዘጠኝ ዓመታት የፈ ጀውን ትግል ከግቡ ለማድረስ ለግርማዊ ጃንሆይ የተሰጣቸው መንፈሳዊ ዕድል እየ በረታ ስለሔደ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የመጨረሻውን የመንፈሳዊ ሥልጣን መደምደሚያ የሆነውን የፓትሪያርክነት ማዕርግ በግርማዊነታቸው ለማግኘት በቃች ። የፓትሪያርክነቱም ማዕርግ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በተሰጣት ጊዜ የሥነ ሥር ዓቱ አፈጻጸም ከዚህ እንደሚቀጥለው ነበር ።

የመጀመሪያው የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ ፡

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሰኔ ፳ ቀን ፲፱፻፵፩ ዓ ም ከቡለ ቀን በኋላ ለእስክንድርያው ፓፓና ለመንበረ ቅዱስ ማርቆስ ፓትሪያርክ ለብፁዕ ወቅዱስ አባ ቂርሎስ ሳድሳዊ አንድ ላንቃ አንድ የወርቅ መስቀልና አንድ የወ ርቅ ወንጌል ልከውላቸዋል ፤ ይህንንም ስጦታ በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ስም ለብፁዕ ወቅዱስ አባ ቂርሎስ ያስረከቡ ልዑል ደጃዝማች አሥራተ ካሣ ናቸው ፡ ሰኔ ፳፩ ቀን ፲፱፻፵፩ ዓ ም ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በ፪ ሰዓት የክብር ተከታዮ ቻቸውን አስከትለው በካይሮ ከተማ በሚገኘው በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ብፁዕ ወቅዱስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትሪያርክ ዘኢትዮጵያ ተብለው የተሾሙበትን መብትና ሥልጣን በተቀበሉበት ሥነ ሥርዓት ላይ ተገኝተዋል ፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ከኩቤህ ቤተ መንግሥት ተነሥተው በምሥር በሱዳን በላምሴና በአልሹምህርያ መንገዶች በኩል አልፈው ወደ በትረ ካናው በሚያልፉበት ጊዜ ማለዱ ብሎ እንደተለመደው በየመንገዱ ተሰብስቦ የሚጠባበ

www.ethiopianorthodox.org

ቀው ሕዝብ ደስታውን በጭብጨባ ገለጹላቸው። ወደ በትረ ከናው ግቢ በደረሱ ጊዜም በብዙ ሺህ የሚቆጠር ሕዝብ ውጭውንና ግቢውን መልቶት የግርማዊነታቸውን ስም እየጠራ ልብ የሚነካ አቀባበል አደረገላቸው ወደበትረ ከናው ውስጥ እንደገቡም የእስክንድርያው ፓፓና የመንበረ ቅዱስ ማርቆስ ፓትሪያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አባ ቄርሎስ የእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ጳጳሳትና ኢጲስ ቆጶሳት የቤተ ክህነት ኃላፊዎችና ሌሎችም ምእመናን በክብር ተቀብሉዋቸው። ወዲያው ከብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቄርሎስ ጋር ወደ ሮቅ ወጥተው ጥቂት ደቂቃዎች ያህል በወዳጅነት ከተነጋገሩ በኋላ ለአባ ቄርሎስ ታላቁን የሰሎሞንን ኮርዶን ኒሻን ከነኮላሩ ሸለሙዋቸው ፤ እንዲሁም ስማቸው ከዚህ ግርጌ ለተዘረዘረው ግብፃውያን ጳጳሳት ልዩ ልዩ ሽልማቶች አደረጉ ።

፩ኛ ለአቡነ ሉቃስ የኢትዮጵያ የክብር ኮርዶን ፤ ፪ኛ ለአቡነ ዮሐንስ ሀብቶን የኢትዮጵያ የክብር ኮከብ ኮርዶን ፤ ፫ኛ ለአቡነ ቢንያሚን የምኒልክን ኮርዶን ፤ የአንገት ከነኮላሩ ፤ ፬ኛ ለአቡነ ጴጥሮስ የኢትዮጵያን የክብር ኮከብ ከነኮላሩ ከዚህ በኋላ ብፁዕ ወቅዱስ አባ ቄርሎስ የራሳቸውን ፎቶ ግራፍ ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መታሰቢያ ሰጡ ፤ እንዲሁም ለልዕልት ሳራ ግዛውና ለልዕልት አይዳ ደስታለ ቀኑትም የክብር ተከታዮች ፎቶግራፋቸውን አበረከቱ ።

በበትረ ከናው ሮቅ ላይ የሚደረገው የኒሻን ሽልማት ሥነ ሥርዓት ሲፈጸም ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ብፁዕ ወቅዱስ አባ ቄርሎስና ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ሌሎችንም ጳጳሳትንና ኢጲስ ቆጶሳትን አስከትለው በዚያው ግቢ ውስጥ ወደሚገኘው ወደቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ሲያመሩ የተሰበሰበው ሕዝብ አሁንም ያለማቋረጥ እያጨበጨበና የጃንሆይን ስም እየጠራ ደስታውን ገለጸ ፤ ወደ ቤተ ክርስቲያኑ ገብተው በቅዱስ ማርቆስ መንበር ፊት ለፊት በተለይ በተዘጋጀው ዙፋን ላይ እንደተገኙ ስለ ሹመቱ የሚደረገው

ሥርዓት ተጀመረ፤ በሥርዓተ ጸሎቱም ውስጥ ከግብፅ ጳጳሳትና ዲያቆናት ጋር የኢትዮጵያ አርትዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ጳጳሳትና መነኮሳት ተባብረው ይሠሩ ነበር ፤ በጥንታዊ በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የኤውሮፓ አብያተ ክርስቲያናት እንደ ራሴዎች የውጭ አገር መንግሥታት እንደራሴዎች የዓረብ አንድነት ሪፑብሊክ ባለሥልጣኖች ታላላቅ ሰዎች ሴት ወይዛዝርትና በብዙ መቶ የሚቆጠሩ የከተማ ነዋሪዎች ይታዩ ነበር፤ በጣሩ የቤተ ክርስቲያኑ ሮቅም እምድር ቤቱም በሕዝብ ብዛት ተመልቶ ይታይ ነበር ፤ አራት ሰዓት ተኩል ሲሆን ብፁዕ ወቅዱስ አባ ቄርሎስ በትሕትናና በአክብሮት ራሳቸውን ወደደፉት ወደብፁዕ አባታችን አቡነ ባስልዮስ ዘንድ ቀርበው በኮፕት ልሳን አጭር ቃል ከተናገሩ በኋላ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳትና የፓትሪያርክነትን ዘውድ ጫኑላቸው ።

በዚች በማትረሳ ደቂቃ ውስጥ ጥቂት ጸጥታ ሆኖ ነበር ፤ የመጀመሪያው የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ አቡነ ባስልዮስ በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ብርቱ ትግልና ድካም ይህን ለኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የደረሰላትን ታላቅ ክብርና የዚህም ክብር የአደራ ጠባቂነት ለሳቸው መድረሱን

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ

www.ethiopianorthodox.org

ስለተነካ ዓይናቸው ዕንባ አዝሎ ይታይ ነበር ፤ ከዚህ በኋላ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቄርሎስና ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ በመንበሩቸው ላይ እንደተቀመጡ ከብፁዓን ጳጳሳት መከከል አንዱ ተነሥቶ የኢትዮጵያ ርእሰ ሊቀ ጳጳሳትና ፓትሪያርክ ወደፊት ያለባቸውን ኀላፊነት ከበድ መሆኑን በማስታወስ ይህን ከበድ ኀላፊነት እያሰቡ በሚሠሩበት ጊዜ ሁሉ ከቅዱስ ማርቅስ ሥርዓት እንዳይተላለፉ በብርቱ አሳሰቧቸው፤ ፫ ሰዓት ከ፲ ደቂቃ በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚደረገው ሥርዓት እንደተፈጸመ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቄርሎስና ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ሌሎችን ጳጳሳት አስከትለው እንደገና ወደበትረ ክናው ሄዱ ፤ በዚሁ በበትረ ክናው ውስጥ ታላላቆችን ሰዎች በየተራ እየተቀበሉ አነጋገሩ ፤ የቁርሱም ግብዣ በዚያው ተደረገ ፤ በግብዣውም ላይ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መልካም ፈቃዳቸው ሆኖ በበትረ ክናው አማካይነት ለሚተዳደሩት ለነዳያን ልጆችና ለሆስፒታሎች መርጃ አንድ ሺህ ፓውንድ ስተርሊንግ ለቁስቋም ገዳም ሦስት መቶ ፓውንድ ስተርሊንግ ለሦርያ ገዳም ሦስት መቶ ፓውንድ ስተርሊንግ ስጦታ አደረጉ ፤ በበትረ ክናው ውስጥ የሚደረገው ሥነ ሥርዓት ከተከናወነ በኋላ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በጥንታዊ ካይሮ ከተማ የሚገኘውን የኮፕትን ሙዝየም ለመጎብኘት ሄዱ ፤ ከእኩለ ቀን በኋላ በ፲፩ ሰዓት ተኩል ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትሪያርክ ዘኢትዮጵያ ስለ አዲሱ ሹመታቸው በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ፊት ደንበኛውን ሥርዓተ መሐላ ፈጽመዋል ።

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳትና ፓትሪያርክ ሰኔ ፳፩ ቀን ከእኩለ ቀን በኋላ በ፲፩ ሰዓት በኩቤህ ቤተ መንግሥት ስለ አዲሱ ሹመታቸው በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ፊት ሥርዓተ መሐላን ሲፈጽሙ የተናገሩት ቃለ በረከት ።

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ በግርማዊነትዎ መሪነት ሁል ጊዜ ከክብር ወደ ክብር በመሸጋገር ላይ ለምትገኘው ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ይህ የፓትሪያርክነት ማዕርግ ዛሬ ስለተፈጸመላትና ለዚሁ ማዕርግ የእኔ ደካማ ሰውነት ቀዳሚነትን ለማግኘት ስለታደለ ከሁሉ አስቀድሜ ለልዑል እግዚአብሔር ምስጋን አቀርባለሁ ። ወደዚህ ወደ ከፍተኛ ማዕርግ ለመድረስ ሲፈቀድልኝ ለግርማዊነትዎ ያለኝን የታማኝነት ቃል ኪዳን በፊትዎ ቆሜ በማረጋገጥ አጋጣሚ ምክንያት አግኝቻለሁ ግርማዊነትዎም የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ለማሳደስ ይህ ዛሬ የተገኘው ማዕርግ ከነሙብቱ ለኢትዮጵያ እንዲሆን ባለፉት ፴፭ ዓመታት ውስጥ ያደረገው ድካምና ትጋት ይህን ፍሬ ለማፍራት በቅቷል ።

እስከ ዛሬም ድረስ ወደዚህ ግብ ለመድረስ በግርማዊነትዎ ለተደረገው ሰላማዊ ትግል መደምደሚያው ይሆናል ፤ የአንድ ነፃ መንግሥትና የአንድ ነፃ ሕዝብ እናት መሠረታዊቷ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ረገድ ራሷን ችላ የምትተዳደር እንድትሆን ግርማዊነትዎ ያደረገው ድካም ከታሪክ በላይ ስለሆነ ዘመ

www.ethiopianorthodox.org

ፆ ዘመንሰላም እንዲሆንና ትውልደ መንግሥትዎ እንዲባረክ እግዚአ ዠንኤክ ሀበ ለን ሥ ወጽድቀከኒ ለወልደ ንጉሥ አግርር ጸሮ ታሕተ ዕገሪሁ እቀብ ንግሦ ወሠራዊቶ ነጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ እያለች ቤተ ክርስቲያን ባለማቋረጥ ወደ እግ ሔር ትጸልያለች ፤ ግርማዊነትዎ ምድረ ግብፅን በሚጐበኙበት ጊዜ በዚህ በአሁኑ ዜ አጋጣሚ ሆኖ በተገኙበት በመንበረ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን በቅዱስ አቡነ ቄር ስ ሳድሳዊ የተፈጸመው ይህ የፓትሪያርክነት ሥነ በዓል ለመጪው ትውልድ መታ ያ ይሆን ዘንድ ለቤተ ክርስቲያናችን ከፍተኛ የታሪክ ምዕራፍ የያዘ ይሆናል ፤ ይህ ም ጉዳይ ወደፍጻሜ ለማድረስ በእግዚአብሔር መንፈስ ለተመሩት ዕድል ላገኙት ንበረ ማርቆስ ፓትሪያርክ ለቅዱስ አቡነ ቄርሎስ ሳድሳዊ ከፍ ያለ ምስጋና አቀር ሁ ፤ ልዑል እግዚአብሔር ግርማዊነትዎን በሰላምና በጤንነት ጠብቆ ለብዙ ዘመናት ር ፤ የአብ የወልድ የመንፈስ ቅዱስ በረከትና ረድኤት በግርማዊነትዎና በግርማዊት ፃ በልዑል አልጋ ወራሽና በንጉሣዊ ቤተሰብ ሁሉ ላይ ይደር ፤ የኢትዮጵያን ዝብ ይባርክ ፤ ይቀድስ ኢትዮጵያ በነፃነት ትኑር ።

ግርማ‹› ንጉሠ ነገሥት የሰጡት መልስ ።

በአፍሪካ መካከል የክርስቲያን ደሴት ሆና የኖረችው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲ የሚገባትን ዕገድትና ክብር እንድታገኝ በዘመናችንደክመንበታል ፤ ድካማችንንም ዐ ይህንን ፍሬ እንዲያፈራ ላደረገልንና ኢትዮጵያዊ ፓትሪያርክ ለኢትዮጵያ የተ ነትን ይህን ቀን ለማየት ላበቃን ለልዑል እግዚአብሔር ምስጋናችንን እናቀርበ ፤ በሐዋርያው በቅዱስ ማርቆስ ልጆች መካከል ዛሬ የተገኘው ይህ መል መግባባትና መከባበር ሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች በመደጋገፍ የሚፈጽሙትን መን ፂ አገልግሎት ከፍ የሚያደርገውና ለብዙ ፍሬ የሚያበቃው ነው ። ከዚህ በቀር ከሰ መቶ ሠላሳ ዓ፡ ም ጀምሮ እስከ ዛሬ የኖረው የሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች መንፈ ግኙነት ወደፊት ጸንቶ እንዲኖር ባደረግነው ጥረት መተማመኛ የሚሆን ጽኑ መሠረት ፤ ይህ ከፍተኛ ሥራ በዘመናችን ተጀምሮ በዘመናችን እንዲፈጸም ዕድል ስለአገ ለእግዚአብብሔር የምናቀርበው ምሥጋና ከፍ ያለ ነው ፤ ለጉዳዩ አፈጻጸም መል አስተያየት ለሰጡትና በብርቱ ፈቃድ ለደከሙበት አባታችን ለእስክንድርያ ና ለመንበረ ማርቆስ ፓትሪያርክ ለቅዱስ አባ ቄርሎስ ሳድሳዊ ያለንን ታላቅ አክ ት ስንገልጽ ደስ ይለናል ፤ የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ትዮጵያ የመጀመሪያ ጊዜ ለሆን ለዚህ ማዕረግ በቅተው ከባድ አደራ ያለበትን የፓ ርክነት ተግባርዎን ሲጀምሩ ሥራውን ለማከናዎን እግዚአብሔር ይርዳዎ ።

የዚህም ታላቅ መንፈሳዊ ማዕረግ መገኘት ለመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ታላቅ ፤ ስለሆነ የመላው የንጉሠ ነገሥቱ ግዛት ሕዝብ ከምን ጊዜውም የበለጠ ታላቅ በማድረግ ለብፁዕ ወቅዱስ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትሪያርክ ዘኢትዮጵያ አቡነ ዮስ ታላቅ የክብር አቀባበል አድርጎላቸዋል ። ይህም በኋላ ከዚህ ዓመት ጀምሮ ሉ ኮን በየዓመቱ በታላቅ ሥነ ሥርዓት ይከበራል ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ትምህርት ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በግብፅ ኮፕት ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ሥር መሆኗ ቀርቶ ራሷን ችላ እንድትተዳደር ሲፈለግ ከጥንት አበው ሊቃውንት ሲያ ያገዘ የመጣውን መንፈሳዊ ትምህርት በበለጠ ማስፋፋትና ማጐልመስ የሚያስፈልግ መሆኑን ግርማዊነታቸው በመንግዘብ አስቀድሞ አስበበት ስለነበር ብዙዎችን የቤተ ክርስቲያን መጻሕፍት በማኅተም በማባዛት በየገዳማቱና አድባራቱ ለምእመናኑም እን ዲዳረሱ በማድረግ ከአልጋ ወራሽነታቸው ጀምሮ መንፈሳዊ ት ቤት እንዲስፋፉ ማድረጋቸው ግልጽ ነው ፤ ስለዚህም ከፋሽሽቶች ወረራ ወዲህ በቀድሞ ሀግባቸው መሠረት በላይኛው ቤተ መንግሥት ግቢ ዛሬ ዩንቨርስቲ በሆነው ለሁለት ዓመታት ያህል ብዙዎች የቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት ተመርጠው የእንግሊዝኛ ቋንቋ ሲማሩ ከቆዩ በኋላ ት ቤቱ ወደ ቅድስት ሥላሴ ተዛወረ ፤ ከ፲፱፻፴፰ ዓ፡ ም፡ ጀምሮ የቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ት ቤት በግርማዊነታቸው ልዩ ችሮታና ልግሥና ተመሥርቶ እነሆ አሁን የመጀመሪያው መንፈሳዊ ኰሌጅ እስከመሆን ደረሰ ፤ ከዚህም ሌላ ፈለገ ሕይ ወት የተባለው መንፈሳዊ ት ቤት በቤተ ክህነት ሥር እየተመራ በግርማዊነታቸው ድጋፍ ያስገኘው ፍሬ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መልካም ውጤትን ሰጥቷል ።

እንዲሁም የዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ መንፈሳዊ ት ቤት በግርማዊት እቴጌ መነን ልዩ ችሮታ የተቋቋመው ዛሬም የብዙዎች ሊቃውንት ምንጭ የሆነው የሰዋ ስወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስን ት ቤትና በሌሎችም ገዳማትና አድባራት የሚገኙትን መምህራንና ተማሪዎች በማበረታታት ልዩ ልዩ ችሮታና ሽልማት በማድረግ እያነ ቃቁ አሁን ካሉበት ደረጃ ለመድረስ አብቅተዋቸዋል ። ለየት ቤቶቹም ማበረታቻና ማነቃቂያ የሚሆን ብዙ መሪ ቃል በየጊዜው ሰጥተዋቸዋል ። ፩ኛ፡ ለብሉያት መምህራን ፪ኛ፡ ለሐዲሳት መምህራን ፫ኛ፡ ለሊቃውንት መምህራን ፬ኛ፡ ለቅኔ መምህራን ፭ኛ፡ ለዜማ መምህራን ፮ኛ፡ ለንባብ መምህራን በየደረጃቸው የወርቅ ሜዳይና የብር የወ ርቅ ሜዳይ እንዲሁም ከዚህ በላይ የተጠቀሱት መምህራን በየዘርፉ አስተምረው ከመልካም ፍሬ አድርሰው ላቀረቧቸውና በፈተና ከፍተኛ ውጤት ላስገኙት ደቀ መዛሙርት በየደረጃቸው ልዩ ልዩ ሽልማት ባደረጉበት ዕለት ሰኔ ፱ ቀን ፶፩ ዓ፡ ም ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ዛሬ የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ ላደረጉት ንግግር ግርማዊነታቸው የሚከተለውን መሪ ቃል ሰጥተዋል ።

የግርማዊነታቸው ንግግር

አሁን ከብፁዕነትዎ በተነገረው በጣም ደስ ብሎናል ፤ በሀገራችንም መንፈሳዊውም ሥጋዊውም ትምህርት እንዲስፋፋ በምንደክምበት ሥራ መልካም እርሻ ሆኖ የትምህርትን ዘዴ የሚቀበለው ሕዝባችንም ምስጋና የሚገባው ነው ፤ መንፈሳዊ ትምህርት በሀገራ

www.ethiopianorthodox.org

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በጥር ወር ፲፱፻፶፯ ዓ፡ ም፡ አዲስ አበባ ላይ ለተሰበሰበው የምሥራቅ ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ጉባኤ ንግግር ሲያደርጉ ።

www.ethiopianorthodox.org
www.ethiopianorthodox.org

ትምህርት ለዓለማዊ ትምህርትና ሥራ ሁሉ መቋቋሚያ እንዲሆን አጥብቀን የምና ስብበት ነው ። የሥራን ፡ ጠቃሚነት የምታውቁት ስለሆነ ለናንተ መንገር አያስፈልግም።

ጌታችንም ሠርቶ እንዲያተርፍ ያዘዘውን ፤ ሎሌ የታዘዘውን ባለመፈጸሙ ፈርዶበታል ፤ ሰው በሥራ እንጂ በምኞት አይጠቀምም ፤ ስለዚህ በዓለማዊ ት ቤቶች እንደሚደረገው ሁሉ በመንፈሳዊ ት ቤቶችም የተግባረ ዕድ ሥራ እንዲጀመር እን ፈልጋለን ፤ ዛሬ ይህን ደስታ ስንከፈል ይህን መልከም የትምህርት ርሾ ያተረፉትና ማንም ሰው ሊነቅፋቸው ያልቻለው እንደመምህር አክለ ወልድ ያሉት ታላላቅ መም ህራን ባለመኖራቸው ሐዘን ይሰማናል ፤ ይሁን እንጂ ስማቸው የማይሞት ሆኖ በመ ገኘቱ ሐዘኑ በደስታ ይለወጣል ። እናንተም መምህራኑ በስም ብቻ ሳይሆን በሥራ ም ይህን መልከም ዕድል ለማግኘት እንድትሰናዱ እግዚአብሔር እንዲረዳችሁ እን መኛለን ፤ ብለዋል ። እነሆ በዚህ ዓይነት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በትምህርት የም ትጉለምስበትን ትግል ሳይቆጥቡ በዘመናቸው የፈጸሙት ከፍ ያለ ትጋት ጥቅሙ ለቤ ተ ክርስቲያን ብቻ ሳይሆን ለሀገሪቱም የሚተርፍ የመልከም ፍሬ ውጤት መሆኑን መ ላው ኢትዮጵያዊ ትውልድ ሁሉ የሚያውቀው ስለሆነ ብዙ ማሰረጃ አያሻም ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በዓለም ያላት ታዋቂነት ፤

ኢትዮጵያ ጥንትም በኦሪት አሁንም ከክርስቶስ ልደት ወዲህ በወንጌል ትምህ ርት የተመሠረተ እምነትና የረጅም ጊዜ ታሪክ ያላት መሆኗ አይዘነጋም ፤ ግርማዊነ ታቸውም ከጥንት አባቶቻቸው ነገሥታት የተቀበሉትን ዓላማ በመከተል ይህንኑ ታሪክ በበለጠ አስፋፍተው ታላቅነቷን ለማሳወቅ ያቀዱትን ሁሉ ከግቡ አድርሰዋል ፤

ይህም የግርማዊነታቸው አርቆ አሳቢነት እቅድ መከናወን ስለረዳት የኢትዮ ጵያ ቤተ ክርስቲያን ምን ጊዜም ሆኖ የማይታወቀውን የምሥራቅ አርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናትን አንድነት መሥራች ለመሆን መብቃቷ በመላው ዓለም ተደናቂነትን አት ርፎላታል ፤ ይህም የምሥራቅ አርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች (ፓትሪያ ርኮች) ከፍተኛ ጉባኤ በተደረገበት በጥር ወር ፲፱፻፶፯ ዓ፡ ም፡ ግርማዊ ንጉሠ ነገ ሥት ስለሃይማኖት ያደረጉት ትግል ከታላቁ ቆስጠንጢኖስ አስደናቂ ታሪክ ጋር ተመ ሳሳይ ሆኖ በመገኘቱ የሃይማኖት አባት ተብለው ተሰይመዋል ። ከፋሺሽት ወረራ በኋላ በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ዘመነ መንግሥት የተሾሙት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች

፩ ፡ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትርያርክ ዘኢትዮጵያ ፤

፪ ፡ ። ሚካኤል የስሜንና የበጌ ምድር ጠቅላይ ግዛት ሊቀ ጳጳስ ፤

፫ ፡ ። ቴዎፍሎስ የፓትሪያርኩ እንደራሴና የሐረር ጠቅላይ ግዛት ሊቀ ጳጳስ፤

፬ ፡ ። ያዕቆብ የወለጋና የአውራጃዎችዋ ።

፭ ፡ ። ጢሞቴዎስ የሲዳሞና ።

፮ ፡ ። [illegible]

፯ ፡ ማርቆስ የጐጃምና ጠቅላይ ግዛት ሊቀ ጳጳስ ።

፰ ፡ ገብርኤል የወሎና ። ።

፱ ፡ ጎርጎርዮስ የከፋና ። ።

፲ ፡ ታዴዎስ የኢሉባቦርና ። ።

፲፩ ፡ ሳዊሮስ የገሙጎፋና ። ።

፲፪ ፡ ሉቃስ የአሩሲና ። ።

፲፫ ፡ ዮሐንስ የትግሬና ። ።

፲፬ ፡ ጴጥሮስ የበጌ ምድርናስሜን ። ።

፲፭ ፡ መርቆሬዎስ የባሌና ። ።

፲፮ ፡ አትናቴዎስ የኤርትራና ። ።

፲፯ ፡ ። ቄርሎስ የከፋና የማጂ ኤጲስ ቆጶስ

፲፰ ፡ ። አብርሃም የከምባታና ሐዲቆች ። ።

፲፱ ፡ ። ሚካኤል የበረናና የአሬሮ ። ።

፳ ፡ ። ሰላማ የጐፋና የሐመር ባኮ ። ።

፳፩ ፡ ። ዮሴፍ የኢየሩሳሌም ። ። ናቸው

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ አቡነ ቴዎፍሎስ የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ
እንደራሴና የሐረር ጠቅላይ ግዛት ሊቀ ጳጳስ

www.ethiopianorthodox.org

ኀብራዊ መዝሙር ።

ከማህለ ሚካኤል ወልደ ሥላሴ ፤

የሐምሌ ቡቃያ የጥቅምት እሸት
የኅዳር አውድማ የታኅሣሥ ምርት ።
የነሐሴ ዝናም የሚያዝያ ፀሐይ
የግለሙ ሲሳይ እርሱ አይደለም ወይ ።
ይንገረን አብርሃም ስለ ቸርነቱ
ኢዮብና ኖኅም ሥለ ትእግሥቱ
ሶምሶን ጌዴዎን ዮፍታሔ ባርቅ
ታላቅ ጀግንነቱን ይንገሩ ከሩቅ ።
እኛ ግን ታድለን በቅርቡ አየነው
ለዘካርያስ ልጅ እንደተነገረው
በእሳት መትረየስ (ጠላት) የሚያጠግቀው የሰላሙ መምህር
ኃይለ ሥላሴ ነው ።
በጦሩ እንደበት በጋሻው እንብርት
የግፈኞች መቅጫ ይነዳል እሳት ።
ለፈረሱ አንገት በግርጌ በኩል
የወዳጆች መጥሪያ ተሰቅሏል ደወል ።
እግቡ ለመድረስ ይፋጠናል እርሱ
ታስሮ በማያውቀው አምባላይ ፈረሱ ።
እንኳንስ ተለቆ ሜዳ ሙሉ ጋልቦ
በቅምጥ ያስቀራል ፈረሱ ተስቦ ።
ለፈረሱ ጅርባ የለውም ኮርቻ
ቀዳማይ ደኃራይ እርሱ ራሱ ብቻ ።

www.ethiopianorthodox.org